

anh em kiền vàng định tiên luyện

ANH EM KIẾN VÀNG

---* ❖ *---

Tác giả: **Đình Tiến Luyện**

Nhà xuất bản **Tuổi Ngọc - 1971**

Nguồn text: **Internet**

Đóng gói: **@nguyenthanh-cuibap**

1

Vợ chồng Kiến Vàng đi lập nghiệp

THUỞ VỢ CHỒNG NHÀ KIẾN VÀNG đưa nhau về miền Tây lập nghiệp thì vùng đất này còn hoang vu. Lúc ấy vào mùa nắng, cây cỏ bệnh tật úa vàng, sỏi đá khô khan nằm thở mệt nhọc. Thỉnh thoảng, có cơn gió giăng hồ đi qua than vãn một mình rồi vội vã đi nơi khác ngay. Chỉ có đám mây trắng trên trời có vẻ nhớn nhọc lắm, chúng chơi trò đuổi bắt nhau suốt cả ngày và ca hát luôn miệng để ca tụng mặt trời.

Kiến Vợ buồn bã nói với Kiến Chồng:

- Rồi vợ chồng ta chết khô mất mình ạ.

Kiến Chồng an ủi vợ:

- Không đâu, mai một trời sẽ mưa, đêm qua tôi nghe họ hàng nhà Cóc bảo nhau vậy.

- Họ hàng nhà Cóc nói thế liệu có đúng không mình?

- “Con Cóc là cậu Ông Trời” mà chuyện mưa chuyện nắng họ rành rẽ lắm.

Thế rồi trời mưa. Mùa mưa tới là những liều thuốc linh nghiệm để nuôi cỏ cây xanh tươi trở lại, được dịp cho sỏi đá tha hồ nô đùa với nước, với gió, Riêng đám mây trắng thôi nghỉ hè để về thay chiếc áo xám cho bầu trời, và hễ ai thấy chúng ở đâu là thấy chúng khóc sụt sùi, không thôi.

Vợ chồng Kiến Vàng lúc này đã đào được một hang trú ẩn mưa nắng dưới một gốc cây bàng già nua.

- Chào bác Cỗ Thụ.

- Không dám, chào hai bác. Chẳng hay có phải hai bác từ xa du lịch ngang đây?

- Không đâu bác ời, chúng tôi từ miền Bắc di cư đã cả tuần lễ nay chưa

tìm được đất lành lập nghiệp. Gặp bác đây chúng tôi cũng xin hỏi bác, nếu bác bằng lòng, vợ chồng chúng tôi xin được dựng nhà dưới chân bác.

- Còn gì quý hóa bằng, tôi đã mong được sống chung với dân tộc tí hon từ lâu.

Đôi vợ chồng Kiến Vàng cặm cù làm ăn dưới chân bác Cổ Thụ được ít lâu sau thì họ sinh nở hai đứa con rất kháu khỉnh. Đó là Kiến Anh và Kiến Em. Hai đứa giống nhau như đúc, từ khuôn mặt, dáng điệu đến tính tình và giọng nói. Lúc còn nhỏ, cha mẹ chúng khó mà phân biệt được thằng nào là anh, thằng nào là em.

- Cha cấm hai đứa không được thừa lúc vắng bố mẹ mà ra khỏi nhà. Các con ơ, ra khỏi nhà các con sẽ gặp toàn những đi đầu khỗ cực, nhọc nhằn, không phải ai cũng thương các con như cha mẹ thương các con đâu.

Kiến Bố trước khi ra khỏi hang căn dặn các con thế. Thuở chân chưa cứng, râu chưa mọc dài, kiến con cái chưa thể theo cha mẹ đi kiếm ăn hay kiếm ăn một mình được nên hang sâu vẫn còn là nơi nương tựa duy nhất của chúng, bằng những lương thực mà cha mẹ kiếm được tha về. Lớn lên một chút hai anh em Kiến Vàng tối ngày nô đùa với nhau và luôn gây sự để xảy ra những cuộc ẩu đả bất phân thắng bại.

Đó là lúc mà ngàm kiến con đã cứng và chân chúng đã thêm được ra khỏi hang đi đây đi đó - -Mình nhìn xem râu chúng đã mọc dài.

- Thằng em râu nó chỉ ngắn hơn thằng anh một chút.

- Cả hai trông có vẻ khoẻ mạnh và ngang ngược lắm.

- Tôi tin rằng lớn lên chúng sẽ chịu khó làm ăn.

Một buổi tối, sau khi đi làm về hai vợ chồng nhà Kiến bàn bạc với nhau thế, họ đều tỏ ra lo ngại nhìn con cái lớn lên.

Kiến Vợ hỏi Kiến Chồng:

- Mình có đi đâu gì mà ra vẻ lo lắng thế?

Kiến Chồng vuốt râu chậm rãi đáp:

- Mình có để ý không, một tháng nay dân chúng từ đâu ùn ùn kéo nhau về đây, nào là họ hàng nhà Kiến Đen, Kiến Gió, Kiến Lửa... Dân chúng

đông bao nhiêu thì chúng ta càng khó kiếm ăn bấy nhiêu.

Kiến Vợ an ủi chồng:

- Chúng ta cũng chẳng đến nỗi lo lắng quá như vậy mình ạ, chỉ cần chăm chỉ hơn một chút, Nhưng mình có biết tại sao dân chúng Kiến lại rủ nhau về đây lập nghiệp đông đúc như thế không?

- Nghe đâu loài người sắp đến dựng nhà nơi đây.

- Loài người à, Kiến Vợ sợng sốt, loài người vĩ đại và tinh khôn, liệu chúng ta có làm phiền gì họ không?

Kiến Chồng trấn an vợ:

- Ta không quấy rầy họ thì chẳng nỗi nào họ hại ta. Tôi chỉ lo lắng cho hai đứa con mình lớn lên không ai chăm nom dạy dỗ, chúng sẽ theo bọn du côn du đờ thì hỏng cả đời chúng. Bây giờ dân cư đông quá, ở sao cho khỏi mất lòng tất cả.

- Thế rồi mình tính sao?

- Chúng phải được dạy dỗ.

Đôi mắt Kiến Vợ cũng nặng trĩu lo lắng, nhìn chồng:

- Có phải mình muốn nói tới chuyện tìm thầy dạy dỗ cho các con cái?

- Phải, tôi bắt đầu lo lắng chuyện đó từ một tháng nay.

Vợ chồng Kiến Vàng nhìn nhau, im lặng. Trong lúc đó anh em Kiến Vàng đã ôm nhau ngủ say sưa chẳng hề biết mối lo lắng của cha mẹ chúng. Phải có một thầy dạy. Trẻ con nào lớn lên cũng phải có thầy dạy để chúng biết những điều hay lẽ phải, biết tính toán và biết cách cư xử với đời.

Dân tộc tí hon là dân tộc mà xưa nay được coi là sống có tổ chức nhất trong xã hội loài vật, sau loài ong cũng được gọi là dân tộc nhỏ bé. Vì dân số đông đảo, vì dòng giống bé tí tẹo nên loài kiến phải sống tập đoàn, tổ chức thành những tổ, để tránh những bước chân vô tình hay chống trả lại với những con vật lớn hơn mà bất cứ lúc nào họ cũng có thể hại được một cách dễ dàng. Một công dân tí hon đi kiếm mồi một mình rất có thể bị các dân tộc khổng lồ khác không nhìn thấy mà vô tình giẫm chân lên chết một cách oan uổng. Nhưng những cuộc kiếm mồi được dân tộc tí hon tổ chức

hàng đàn cả trăm, cả ngàn con, đó là một sự chú ý đáng kể.

Không kẻ nào dám tuyên chiến với một số lượng đông đảo dân tộc tí hon như thế, nếu không bị dân tộc tí hon tiêu diệt lần mòn thì cũng bị chúng “đốt” cho một phen sưng vù mình mẩy.

Trường hợp vợ chồng Kiến Vàng bỏ miền Bắc đưa nhau về phía Tây lập nghiệp đơn độc nói tới đây là một trường hợp đặc biệt. Họ là những công dân sống độc lập và ham tự do. Những công dân này ưa lối đi kiếm ăn xa và họ thường khởi đầu cho việc thành lập một tổ, một quốc gia mới, khiến cho dân tộc tí hon có mặt ở khắp mọi nơi, càng ngày càng đông đảo. Và bao giờ, ở bất cứ vùng đất nào, dân tộc Kiến vẫn là dân tộc có dân số đông đúc nhất muôn loài.

Kiến Vợ góp ý với chồng:

- Từ trước tới nay các trẻ con của dân tộc ta vẫn được học hỏi bởi Kiến Chúa phải không mình?

- Đúng thế. Nhưng chúng ta là các Kiến sống tự lập, chúng ta không sống trong bầy nên không có Chúa. Tôi biết có một thầy dạy về luật cho dân tộc tí hon ta rất thông thái.

- Ai vậy mình?

- Đó là Mối Già độc thân.

2

Mối Già thông thái

MỐI GIÀ LÀ MỘT MỐI ĐỘC THÂN ông ta nổi tiếng là một nhà thông thái trong dân tộc tí hon. Hằng ngày vì sống độc thân, tự lập nên ông không phải lo lắng gì cho bày, cho gia đình. Cuộc sống giản dị, ông chỉ gặm gỗ mục và tính toán sự đời. Ông lại có nhiều thời giờ nhàn rỗi để đi chu du nơi này nơi nọ, thăm các bày này, tổ khác nên hiểu tất cả những phong tục tập quán của các dân tộc. Cứ nhìn cái đầu của ông cũng biết, đó là một cái đầu thật to và đôi ngàm cũng thật to, trong cái đầu to ấy đã chứa đựng bao nhiêu khôn ngoan, bao nhiêu tư tưởng vĩ đại cùng với đôi ngàm ngoài kích thước bình thường ấy, chứng tỏ tuổi tác và kinh nghiệm đầy mình của ông.

Nhà thông thái Mối Già sống biệt lập trong một gò mối đã bỏ hoang, dưới gốc cây cổ thụ đã già cả một thế kỷ. Tính tình nhà thông thái hiên lành, ưa giúp đỡ. Dạy học là thú vui của ông nên mỗi khi có một ai tới nhờ ông dạy bảo đám trẻ con của mình, ông sẵn sàng ngay. Vì mộng ước muôn thuở của ông vẫn là mong sao cho các dân tộc tí hon nói chung, biết kết hợp lại với nhau, nhường nhịn nhau, sống sao cho có tổ chức để dòng giống tí hon khỏi bị tiêu diệt bởi các dân tộc, muông thú khác cùng loài người. Để nuôi mộng ước ấy, ông ước ao cho bọn trẻ con, càng nhiều càng tốt, hấp thụ những bài học quý giá về kinh nghiệm của ông. Nhờ bọn trẻ con được giáo dục, khi lớn lên, chúng sẽ là những công dân tốt trong xã hội!

Buổi sáng hôm sau Kiến Bó đi kiểm nhà thông thái Mối Già từ sớm. Tới dinh thự yên tĩnh của Mối Già dưới gốc cổ thụ to lớn, khi Mối Già còn đang ngủ, Kiến Bó phải đứng đợi ở cửa cho tới khi nắng lên cao mới dám

ngỏ lời và được nhà thông thái tiếp đón niềm nở.

- Bác tìm tới tôi chắc có điều gì hệ trọng?

- Thưa thầy, Kiến Bỗ trình trọng, trước hết tôi đến chúc thầy trường thọ, sau đó để thưa với thầy một chuyện.

Mối Già cười xuề xòa:

- Bác là dân tí hon sống tự lập phải không?

- Thưa thầy phải.

Mối Già lúc lắc cái râu ra vẻ đắc chí:

- Tôi vốn ưa dân tí hon sống tự lập. Những kẻ sống tự lập mới là những kẻ có nhiều ý chí và có thể làm được nhiều chuyện lớn lao.

Kiến Bỗ được khen tặng nhưng không tỏ ra hãnh diện lắm. Ông trình bày trường hợp của mình:

- Vợ chồng chúng tôi thực ra ở vào trường hợp bắt buộc phải sống tự lập. Năm trước chúng tôi sống trong một bầy ở phía Bắc, thưa thầy, thầy biết bầy Siêng Năng do Chúa Kiến Vàng lãnh đạo chứ ạ?

Mối Già gật gù:

- Tôi biết, bầy Siêng Năng là một bầy rất đông đảo, đó là một quốc gia giàu có và hùng mạnh vào hạng nhất.

- Vâng, đúng thế. Nhờ tài lãnh đạo của Kiến Chúa mà dân trong bầy mỗi ngày một đông gấp bội với một kho lương thực khổng lồ có thể nuôi sống cả bầy hàng chục năm.

- Cuối cùng câu chuyện xảy ra như thế nào?

- Thưa thầy, rồi chiến tranh xảy ra.

Kể đến đây Kiến Bỗ bùi ngùi thương tiếc thuở thanh bình, ông ta làm nhà thông thái Mối Già cảm động.

- Chiến tranh thường xảy đến với một quốc gia giàu có và hùng mạnh bác ạ. Tôi ngẫm nghĩ từ bao năm nay cũng một vấn đề đó.

Kiến Bỗ trình bày:

- Trường hợp quốc gia chúng tôi tan rã bởi một chuyện hết sức tầm thường. Đầu mối sự thảm thương này bắt đầu bằng một đám trẻ vô giáo

dục, bỏ tổ rủ nhau đi gây lộn với bọn Kiến Đen. Như thầy biết, xưa nay giữa dòng giống Kiến Vàng và Kiến Đen không ưa gì nhau, vì cả đôi bên cùng kỳ thị màu da. Sự kỳ thị mạnh mẽ đến nỗi, hễ có một công dân nào đi lạc sang đất kiếm ăn của nước khác là bị tiêu diệt tức khắc.

Mối Già thông thái thở dài:

- Cũng tại đám trẻ không được giáo dục kỹ lưỡng. Có phải r ồi đám trẻ Kiến Vàng đi gây sự và bị dân Kiến Đen tiêu diệt phải không?

- Phải, r ồi sau đó dân chúng Kiến Vàng chúng tôi căm phẫn kéo nhau ùn ùn hết đợt này sang đợt khác tấn công sang lãnh thổ Kiến Đen.

Mối Già nhắm tịt mắt kêu lên:

- Ôi chiến tranh, ta kinh hãi quá. Nó tiêu diệt biết bao nhiêu sinh mạng!

Bống Mối Già sực nhớ hỏi:

- Nhưng mà Vương quốc Kiến Vàng hùng hậu lắm sao lại bị giặc Kiến Đen tiêu diệt được?

Kiến Bõ bu òn bã:

- Trong muôn loài chúng ta có loài nào hùng mạnh, tinh khôn bằng loài người vĩ đại. Hai quốc gia Kiến Đen và Kiến Vàng chúng tôi mới chỉ kéo nhau lên mặt đất dàn trận thôi thì cả đôi bên đã bị loài người tiêu diệt gần hết. Thật là khủng khiếp khi loài người nổi giận. Họ giết, họ đốt dân tộc tí hon và đổ nước làm ngập lụt lênh láng cả một vùng. Phần đông dân chúng tôi chết vì bị đốt, phần còn lại ở trong tổ chết vì bị ngập nước. Bao nhiêu lương thực dự trữ đều trong chóp mắt cuốn trôi hết cả. Thảm thương nhất là hình ảnh Chúa của chúng tôi chết trên đám trứng ngỗng sắp tới mùa sinh nở.

Mối Già chán nản:

- Thế là bày Siêng Năng tan rã...

Kiến Bõ cọ hai râu xuống đất như cử chỉ vừa thoát khỏi cảnh sợ hãi:

- Cũng may cho vợ chồng chúng tôi thoát chết. Cùng với một số đồng bào may mắn khác, chúng tôi chia nhau đám trứng sắp tới mùa sinh nở r ồi mỗi kẻ một phương di cư tìm đất lành lập nghiệp.

Không khí chiến tranh đã qua đi. Mỗi Già hỏi:

- Hiện giờ bác ở đâu?
- Thưa thầy, chúng tôi đang nướng nấu dưới chân bác Cổ Thụ.
- Đủ ăn không?
- Thưa thầy nhờ vợ tôi rất siêng năng nên gia đình cũng đủ sống.
- Đủ sống là quý hóa rồi. Thế còn bày con cái?

Kiến Bồ trở lại đầu câu chuyện:

- Thưa thầy, cũng vì chúng mà hôm nay tôi đến đây quấy rầy thầy. Sau chuyển di cư đi lập nghiệp, chúng tôi có mang theo được hai bọc trứng nay nở thành hai đứa trẻ đã tới tuổi lớn khôn.

Nhà thông thái Mỗi Già gật gù cái đầu to lớn của ông ra về một nhà mô phạm:

- Trẻ con tới tuổi lớn khôn phải được học hành tới nơi tới chốn, không rồi chúng lại trở thành đám dân vô giáo dục. Hồng, hư hỏng hết. Bác xem, một quốc gia giàu có hùng mạnh như bày Siêng Năng mà bác chứng kiến đây, cũng đâu có đủ lý do để tồn tại. Tôi quan niệm rằng phải giáo dục cho bọn trẻ ngay từ lúc còn có thể dạy bảo được. Tương lai của dân tộc mai này là ở bọn chúng.

Nhà thông thái Mỗi Già say sưa với triết lý... còm của ông. Bao nhiêu năm nay ông vừa dạy học vừa dày công nghiên cứu về một vấn đề vĩ đại của sự sống muôn loài: “Nền hòa bình vĩnh cửu”. Số học trò của ông đông đảo ở khắp bốn phương, Cái tên “Nhà Thông Thái Mỗi Già” là một tiếng nhắc nhở êm ái đối với các bậc cha mẹ, nhất là những gia đình dân tộc tí hon sống tự lập, khi có con cái lớn khôn muốn được gửi gắm cho thầy Mỗi Già răn dạy.

Tầm tiếng của Mỗi Già vang đi trong khắp các dân tộc tí hon, ai ai cũng bái phục ông là nhà Thông Thái số một của muôn vật. Riêng Mỗi Già, ông ta vẫn có cái hãnh diện được “làm thầy thiên hạ” ấy, với một đặc điểm của ông đã làm hãnh diện dân tộc Mỗi là, nhờ dày công tu luyện, Mỗi Già Thông Thái có cặp mắt nhìn được ánh sáng như các dân tộc tí hon khác.

Vì vốn dĩ trời sinh ra loài Mối có cặp mắt không nhìn được ánh sáng, nên ban ngày Mối chỉ ở trong tổ, đợi ban đêm mới đi kiếm ăn. Mối Già Thông Thái nhờ tu luyện được cặp mắt đặc biệt nên mới gần gũi được các dân tộc tí hon khác. Ông trở thành hình ảnh phi thường mỗi khi cha mẹ nhắc nhở cho đám con cái noi gương.

Kiến Bố mất cả buổi sáng chuyện trò mới tỏ rõ được ý muốn của mình:

- Thừa thầy, nếu các cháu tôi được thầy dạy dỗ thì phúc đức cho chúng biết bao.

Mối Già vuốt râu tự mãn:

- Chuyện đó có gì khó khăn đâu, mai bác cứ dắt chúng đến tôi. Hiện nay tôi cũng có cả chục học trò đủ mọi dòng giống đang theo học.

Kiến Bố lòng mừng rỡ, ông ta cảm ơn nhà Thông Thái Mối Già rồi rút rỗi vội vã ra về báo tin cho vợ con biết.

3

Bài học đầu tiên

TRỜI VỪA TÀNG SÁNG KIẾN BỐ đã đánh thức các con dậy:

- Dậy đi các con, ngủ trưa không hay ho gì đâu, Dậy mau!

Anh em Kiến Vàng ngáp dài:

- Dậy chi sớm vậy bố, để con ngủ thêm chút đã, Chà bu ần ngủ quá trời đất!

Nói rồi Kiến Anh Kiến Em lại tiếp tục ngủ vùi khiến Kiến Bố tức giận hét lên:

- Cái thứ lười biếng! Có dậy mau không, hay đợi ăn đòn hờ... hờ?

Vừa nói Kiến Bố vừa dựng hai đứa trẻ dậy, một trong hai đứa chưa kịp đứng vững, đã bị ông bố đá cho một đá ngã lăn cu đơ.

- Lười biếng! Lười biếng! Lớn lên chỉ có nước đi ăn mày.

Cả hai anh em đều khóc bù lu bù loa ần ào buổi sáng trong nhà. Kiến Mẹ lên tiếng:

- Ông cứ từ từ dạy các con, nóng nảy quá có ích chi?

Sắn cơn nóng, Kiến Ch ồng quay sang gây sự cả với vợ:

- Bà còn đem giọng bênh cái thứ lười biếng ấy hờ, bà có biết sáng nay chúng phải dậy sớm để đi học không?

- Vẫn biết vậy, giọng Kiến Vợ ôn t ần, ông cứ để tôi dạy chúng.

Kiến Mẹ đổi giọng:

- Hai đứa đâu!

Anh em Kiến Vàng quệt nước mắt vâng dạ cuống quýt.

- Đứng dậy lo sửa soạn đi học mau lên.

Đi học, đi học, hai tiếng đó vang lên lần đầu tiên trong đầu hai đứa trẻ, Kiến Anh thắc mắc hỏi:

- Đi học là làm sao hở mẹ?

Kiến Em cũng hỏi:

- Đi học là đi chơi hở mẹ?

Kiến Mẹ không biết trả lời sao bèn mắng át con cái:

- Không hỏi lời thôi, cứ đi rồi biết.

Kiến Anh và Kiến Em xem chừng thích thú. Bất kỳ đi đâu, nghe thấy đi là thú rồi, ở mãi trong hang chán thấy mồi

- Đi học chắc sướng ghê lắm hả anh?

- Ừa, sướng phải biết.

Kiến Mẹ lãnh nhiệm vụ dẫn hai đứa trẻ đi học. Kiến Bố dặn dò:

- Bà phải khéo léo đó nhá, thầy Mỗi Già khó tính lắm đấy. Biệt thự của thầy ở dưới gốc cổ thụ bà biết chưa?

- Tôi biết rồi Kiến Bố dặn các con cái:

- Các con nhớ ngoan ngoãn nghe lời thầy dạy. Bố mà nghe thầy giáo than trách gì các con là về bố cho ăn đòn đấy nhé.

Hai đứa trẻ tung tăng theo mẹ ra khỏi hang. Chà, trời đất đẹp đẽ quá. Trong lòng hai đứa trẻ hân hoan phơi phới, nhưng khi nghe mẹ nó bảo:

- Kìa, sắp tới trường rồi Chúng bắt đầu thấy hoang mang, lo lắng. Thầy giáo? Mỗi Già? Đi học? Thế nghĩa là gì?

- Kiến Em ơi, tự nhiên tao thấy lo lắng quá.

- Anh lo gì?

- Đêm qua tao nằm mơ thấy bọn mình bị đánh một trận tơi bời.

- Thế là hên rồi, sự thật hay trái ngược với nằm mơ lắm. Bọn mình sẽ đánh cho bọn nào đó tơi bời hoa lá cành một phen.

Nắng sáng thức dậy nhảy múa trên lưng bác cổ thụ già nua đến nỗi chả còn một cánh lá xanh nào, trơ trụi những cành khô gầy guộc. Thầy giáo Mỗi Già đang đứng trước cửa trường, hình như ông cố ý ra đợi đám học trò mới. Kiến Mẹ gục đầu chào ông rồi quay lại nói với các con:

- Chào thầy giáo đi các con.

Bọn trẻ nhìn thấy Mỗi Già liếc sợ hãi nép cả về phía sau mẹ.

- Cúi đầu chào thầy, ngoan đi các con.

Kiến Mẹ chửi vào lưng hai đứa trẻ, nhưng chúng vẫn không nhúc nhích. Thầy giáo Mỗi Già bước tới dùng đôi ngàm vĩ đại của ông gõ vào trán hai học trò mới:

- Các con bà đây hả, cái trán bướng thế này là bướng lắm đấy.

Kiến Mẹ lại hối các con:

- Chào thầy đi hai con.

Anh em Kiến Vàng vẫn cắm chân xuống đất không chịu nhúc nhích. Không nói không rằng. Mỗi Già cơ chừng tức giận lắm, ông ta đi quanh hai đứa học trò mới và bất thành lĩnh ông dùng hai chiếc ngàm hất chúng ngã lăn đi ba bốn vòng. Kiến Mẹ thất sắc, hoảng sợ van lạy Mỗi Già rồi rít:

- Thưa thầy các con tôi nó dại đột, xin thầy tha thứ, lỗi tại tôi không biết dạy dỗ nó!

Mỗi Già giọng giận dữ:

- Láo lếu! Láo lếu! Tiên học lễ, hậu học văn. Những quân láo lếu dù có học cả chục bô chữ cũng là quân vô học.

Anh em Kiến Vàng bị đá lăn đi ba bốn vòng vẫn bò dậy tỉnh bơ. Kiến Em ghé sát tai anh nói khẽ:

- Ông này đá mạnh thật, nhưng vẫn còn thua bố mình ở nhà há anh.

- Đó là cái chắc.

- Ông có về... chịu chơi, mình kể như thua keo đầu đi.

- Hơi ê cái mông đấy.

Hai anh em Kiến Vàng phải hết bụi trên mình, rồi cùng tiến tới phục đầu một lượt trước mặt Mỗi Già đồng thanh:

- Chúng con kính chào thầy ạ.

Mỗi Già đang giận dữ bỗng há hốc miệng:

- Ủa! Được quá chứ.

Ông ra hiệu chúng ngẩng lên và dùng râu xoa lên đầu hai đứa học trò mới ra vẻ hoan hỉ:

- Tiến bộ lắm, như thế này tương lai ta sẽ phải đá chúng mi đầu đầu.

Kiến Em nháy mắt với anh:

- Em biết mà, ông chịu chơi số dách.

Kiến Anh trừng mắt:

- Xuýt! Khẽ chứ.

Mỗi Già có vẻ đã thành công trong bài học đầu, ông vui vẻ nói với Kiến Mẹ (hình như bà vừa ráo nước mắt):

- Bà cứ về đi, tôi sẽ dạy hai đứa trẻ này tới nơi tới chốn, chúng phải khéo dạy mới được.

Kiến mẹ cúi đầu:

- Trăm sự trông cậy nơi thầy, vợ chồng chúng tôi đầu tắt mặt tối suốt ngày không rảnh dạy được các cháu, nên chúng có đại đột chi xin thầy tha thứ cho. Muôn vạn lần đội ơn thầy.

Mỗi Già vuốt râu:

- Cỗ này phải tôi mới trị được chúng.

Kiến Mẹ lại dặn dò các con:

- Các con ở lại học với thầy, các con có phước lắm mới được thầy đây nhận các con.

Kiến Anh nép bên mẹ:

- Bây giờ mẹ về à?

- Ủ, mẹ phải về đi làm.

- Cho con về với nhà.

- Đâu được, con phải ở lại đây học chứ. Nhớ bảo thằng em, hai thằng nghịch vừa vừa chứ, về bố cho ăn đòn nát mông đấy các con ạ.

Kiến Anh nói với Kiến Em:

- Mẹ về mà ọ ọ!

- Thế hả?

- Bọn mình ở đây một mình.

- Thích quá.

- Thích cái nổi gì. Tao buồn làm sao ấy. Mà tính xem có nên khóc

không?

- Ối giời, thế mà cũng khóc à!

Khi Kiến Mẹ dặn “các con ở lại học với thầy, chiều mẹ sẽ tới đón các con” thì mắt Kiến Anh đỏ hoe chực khóc. Thằng em phải huých vào sườn nó:

- Cứ để mẹ về, bố mẹ không bỏ mình đâu mà sợ!

Kiến Anh mếu máo:

- Nhớ bố mẹ bỏ mình thật thì sao?

- Anh nhất gan quá. Bọn mình đi học mờ. Em thấy “khoái” cái ông thầy chịu chơi này quá.

Tiến Kiến Mẹ ra về rồi, thầy Mối Già quay lại ra hiệu cho hai học trò mới:

- Vào lớp đi các con, các bạn đang đợi này giờ đó.

4 Trưởng lớp Kiến Càng

AU BÀI HỌC ĐẦU TIÊN BÊN ngưỡng cửa lớp học, anh em Kiến Vàng theo thầy giáo vào lớp. Lớp học đang ồn ào chuyện trò, vừa thấy bóng thầy bước vào bỗng im phăng phắc. Thầy Mỗi Già nghiêm nghị tới vị trí chiếc bàn là một mô đất hơi cao ở giữa lớp, ông đồng đặc giới thiệu anh em Kiến Vàng với cả lớp:

- Hôm nay các trò có thêm hai bạn mới, đó là Kiến Anh và Kiến Em cùng trong dân tộc tí hon chúng ta. Mỗi bạn mới là một bông hoa, tình bạn thân ái phải được nở to, ngát hương thơm và các trò hãy nhớ đi đâu đó là cao quý. Chúng ta nên luôn luôn quan niệm rằng, dân tộc tí hon ta bốn bề đâu là anh em. Tứ hải giai huynh đệ, Nhân dịp lớp chúng ta có thêm bạn mới, thầy nhắc lại với các trò đi đâu đó. Đừng vì màu da khác biệt mà sinh ra thù hằn ghen ghét nhau... Trò ở cuối lớp kia...

Trong lúc thầy đang say sưa ca ngợi văn chương tình bạn thì ở cuối lớp thằng Kiến Đen cũng đang say sưa ngủ. Thầy tức giận quá hét lên:

- Kiến Đen, thằng lười biếng! Mi ngủ cả đêm chưa đã sao. Ta bảo không được là cho ra ngoài phơi nắng lập tức.

Anh em Kiến Vàng nhìn chăm chú vào thằng Kiến Đen ở cuối lớp, hình như Kiến Đen cũng đang “chiếu tướng” chúng.

- Anh nhìn thằng Kiến Đen kìa.
- Nó đang “chiếu tướng” mày đó.
- Trông nó “dễ nực” quá.
- Đừng nhìn nó nữa.
- Em muốn “đỉnh” nó ghê
- Vừa thôi.

Thầy Mỗi Già bỏ bục cao bước xuống bên anh em Kiến Vàng nhỏ nhẹ:

- Bây giờ ta gọi anh em mi là các trò, là học trò của ta. Từ nay, đây là lớp học hàng ngày, bạn bè hàng ngày của các trò. Trong lớp này các trò thấy đó, có đủ hết các màu da, kìa là bạn Kiến Nâu, kế đó là Kiến Vồng và Kiến Càng, hàng sau là bốn anh em nhà Kiến Gió, ở cuối lớp chót hết là anh em thằng Kiến Đen, chúng lì lợm và ngang ngược nhất lớp. Cũng còn vài học trò Mỗi trong dòng họ ta, nhưng chúng phải theo lớp đêm vì ban ngày đôi mắt chúng không hợp với mặt trời, Thầy để cho các trò tự chọn, các trò muốn ng ấ gần ai thì cứ việc tự do.

Kiến Anh đang lưỡng lự thì thằng em đã phát biểu ý kiến:

- Thừa thầy cho chúng con ng ấ ở cuối lớp.
- Gần anh em nhà Kiến Đen à?
- Vâng.

Anh em Kiến Vàng được xếp ng ấ ở cuối lớp, gần anh em Kiến Đen như Kiến Vàng Em muốn.

Có tiếng xì xào giữa hai anh em Kiến Đen:

- Ê mày, trông anh em nhà thằng này có vẻ phách lối quá hử?
- Cái mặt thằng em “kên kên” khó chịu ghê cơ.
- Bọn nó mới mày tính sao?
- Thế nào cũng có ngày anh em mình “khện” chúng một trận.
- Đồng ý, chúng mới, phải dạy dỗ chúng!
- Đi đâu đó dĩ nhiên, anh em mình xếp sòng ở lớp này mà.

Anh em Kiến Vàng không nghe rõ được cuộc đối thoại ấy, nhưng nhìn những khóe mắt của anh em nhà Kiến Đen, cũng biết rằng chúng đang có ác ý gì với mình.

Kiến Vàng Em nghiêng hàm:

- Em khó chịu với anh em thằng mọi này quá anh ạ.

Kiến Anh gạt đi:

- Đừng nhìn nó nữa.
- Anh ngán chúng à?

- Không phải, nhưng đừng ham gây sự.

Nghe lời anh, Kiển Em ng ẫ yên nhưng hậm hực vẫn còn, thỉnh thoảng nó lại liếc anh em nhà Kiển Đen một cái, và lần nào Kiển Em cũng thấy chúng “chiếu tướng” mình.

- Các trò chú ý đây, thầy Mỗi Già đứng trên bục cao nói, ngay từ ngày khai giảng lớp học, thầy đã có ý định chọn trong các trò một kẻ có thể coi như đàn anh của cả lớp, đôi khi thầy có công chuyện, trò đó có thể thay thế thầy để giữ trật tự hoặc hướng dẫn các trò làm theo chỉ thị của thầy. Trò đó gọi là trưởng lớp, cần phải học giỏi và nhất là có đức hạnh. Nhân thể hôm nay có thêm hai trò mới nhập học, lớp chúng ta như thế có số là mười sáu trò chúng ta hãy bầu một trưởng lớp.

Cả lớp nhao nhao lên:

- Kiển Càng.

- Chỉ có anh Kiển Càng có đủ tư cách.

- Kiển Càng học giỏi.

- Kiển Càng hiền nhất lớp.

Kiến Vàng Em hỏi Kiến Vàng Anh:

- Kiển Càng là ai vậy anh?

- Cái anh chàng kia kìa.

- Ng ẫ bên cạnh Kiến Vồng í hờ?

- Ừa.

Kiến Vàng em tr ề h ̀m:

- Trông cù lần mười cục!

Theo lời đề nghị của cả lớp, Kiển Càng được triệu lên đứng trên bục cao của thầy, anh ta cứ cúi gầm mặt xuống chẳng dám nhìn ai. Thầy Mỗi Già lên tiếng:

- Đã có một ứng cử viên được nhiều anh em đề cử, bây giờ có ai tình nguyện tranh cử không?

Cả lớp ồ ào nhìn nhau. Anh em Kiển Đen bàn tán:

- Anh ra tranh cử đi.

- Thầy có vẻ không ưa gì bọn mình.
- Đi đâu đó hệ chi, mình được nhiều phiếu là mình thắng.
- Ai có thể bỏ phiếu cho mình?
- Bốn anh em thằng Kiến Gió và mấy thằng ở bàn trên, chúng sợ mình sẽ phải bỏ phiếu cho mình.
- Chắc ăn trăm phần trăm rồi. Tao sẽ ra tranh cử.
- Em sẽ hù cả hai thằng ma mới Kiến Vàng nữa. Cho cái anh chàng to đầu Kiến Càng de là cái chắc...

Thầy Mỗi Già lại lên tiếng vận động:

- Có ai tình nguyện tranh cử cứ mạnh dạn bước lên.
- Thừa thầy có con đây.

Kiến Đen Anh bước lên. Thầy Mỗi Già hơi nhúm mày khi thấy thằng học trò ngỗ nghịch nhất lớp tình nguyện tranh cử. Con nhà này lại lợi dụng phá đám nữa đây, ta phải cho nó một bài học đích đáng.

Cuộc bỏ thăm bắt đầu. Thầy Mỗi Già trình trọng tuyên bố:

- Trong hai ứng cử viên các trò hãy chọn một làm trưởng lớp bằng phương thức hoàn toàn tự do. Các trò hãy đưa... râu lên, và mỗi trò chỉ được đưa một lần để bầu cho kẻ mình chọn. Các trò có đi đâu gì thắc mắc không?

- Thừa có.
- Nói đi.
- Đưa một râu hay hai râu ạ?
- Một râu và một lần.
- Nhớ có kẻ ăn gian đưa hai râu một lượt.
- Kẻ đó sẽ bị phạt đứng ngoài nắng suốt buổi.
- Thừa thầy hôm nay râu con bị đau.
- Ồ phiền phức quá, đi đâu đó hệ chi, trò có hai râu lận mà. Còn ai thắc mắc gì nữa không, nếu không thầy sẽ ra ngoài để cho các trò tự do một lát. Sau đó thầy sẽ chủ tọa cuộc bầu trưởng lớp.

Thầy Mỗi Già bỏ ra ngoài. Cuộc vận động hào hứng bắt đầu, ồn ào náo

nhiệt:

- B ầu cho ai được m ầy?
- Cả hai cùng “ẹ” quá.
- Kiến C àng học giỏi, hi ền lành nhưng có vẻ cù lì thí m ồ.
- Còn hơn cái mặt thẳng Kiến Đen du côn du k ề, b ầu cho nó làm trưởng

lớp có ngày cả lớp ra ngoài trời phơi nắng hết.

- Phải đấy, b ầu cho Kiến C àng hi ền lành thế bọn mình sẽ dễ bắt nạt.
- Hãy b ầu cho Kiến C àng.
- Kiến C àng s ỗ dách.

Thằng nào mà b ầu cho Kiến C àng ông sẽ đâm vỡ mặt.

Kiến Đen anh và em như những cái hàm dữ tợn của chúng thế.

- Thằng nào b ầu cho Kiến Đen sẽ được công đi chơi ba vòng quanh lớp học.

Tiến tới bàn bốn anh em nhà Kiến Gió là bốn anh em nhỏ thó và nhút nhát, rất khiếp sợ anh em Kiến Đen, anh em Kiến Đen vận động theo lối dọa dẫm, nạt nộ:

- Bốn anh em chúng m ầy b ầu cho ai, nói đi thằng anh lớn.

-....

- Nói đi.

-....

- Chúng m ầy sẽ b ầu cho Kiến Đen phải không?

Kiến Gió nhìn những hàm nhe ra dữ dằn của anh em Kiến Đen đành phải gật đầu lia lịa.

Tiếp tục vận động theo kiểu “rùng” ấy, anh em Kiến Đen tới chỗ anh em Kiến Vàng.

- Hai đứa chúng m ầy mới nên chưa biết anh em tao. Tao là xếp, em tao là... phó xếp trong lớp này. Tao đã từng ướn vỡ mặt cả chục thằng, bẻ gãy răng cả trăm đứa cũng chỉ vì chúng dám cãi lời ta. Chúng m ầy nghĩ sao?

Kiến Vàng Em ra vẻ sợ hãi:

- Các anh bảo gì chúng em cũng nghe ngay lập tức.

Anh em Kiến Đen khoái chí tử:

- Biết đi đâu lắm.

- Cứ đưa cả hai râu lên khi bầu cho anh tao nghe chưa.

Kiến Em mếu máo:

- Thừa đàn anh hôm nay hàm em không được khỏe lắm, song em vẫn có thể...

Kiến Anh trừng mắt để ngắt lời Kiến Em ra dấu, đừng ham gây sự với anh em Kiến Đen làm gì. Vâng lời anh, Kiến Em im miệng. Không quên, Kiến Đen Em và Kiến Vàng Em cùng “chiếu tướng” nhau rất tận tình.

Cuộc vận động tranh cử kết thúc khi thầy Mỗi Già trở lại lớp học. Hai ứng cử viên Kiến Càng và Kiến Đen đứng bên nhau trên bục cao của thầy giáo. Chàng Kiến Đen nhỏ thó vênh cái mặt lên ra cái đi đâu ta đây sắp đắc cử, trái lại anh Kiến Càng có cái đầu to tướng lại cứ gục mặt xuống làm như mắc cỡ lắm vậy.

Thầy giáo hăng giọng mở đầu cuộc bỏ phiếu tự do, công khai và, hờ ế bầu vị trưởng lớp:

- Thầy nhắc lại thể thức bỏ phiếu, các trò chọn ai thì đưa râu lên, một râu thôi và một lần. Bây giờ đầu tiên là bầu trò Kiến Đen, trò nào bầu cho Kiến Đen thì đưa râu lên!

Ở cuối lớp chỉ có một cái râu độc nhất của Kiến Đen Em đưa lên. Nhìn trái nhìn phải, nhìn trước nhìn sau cũng chỉ có một mình, Kiến Đen Em hoảng quá đưa cả hai râu lên khiến cả thầy Mỗi Già cùng toàn lớp cười rộ.

Chờ cho lớp tạm yên lặng, thầy Mỗi Già tuyên bố kết quả bầu đợt nhất:

- Kiến Đen được một phiếu an ủi của Kiến Em. Bây giờ đến lượt bầu cho Kiến Càng, ai bầu cho Kiến Càng đưa râu lên.

Thầy Mỗi Già vừa dứt lời thì ào ào cả lớp đồng loạt đưa râu lên, trừ Kiến Đen Em.

- Như thế là Kiến Càng đã đắc cử với đại đa số phiếu. Từ nay Kiến Càng là trưởng lớp đại diện cho các trò, các trò phải coi Kiến Càng như một anh cả. Anh cả Kiến Càng có đi đâu gì muốn nói với cả lớp không?

Anh cả Kiến Càng lí nhí cảm ơn các bạn, rồi vội vã trở về chỗ ngồi để giấu cái mặt đỏ gay vì cảm động.

Cuộc bầu bán vừa xong thì đến giờ ra chơi. Học trò ùn ùn kéo nhau ra sân, hả hê vui vẻ với kết quả cuộc bỏ phiếu đã hạ nhục được anh em Kiến Đen.

- Lúc ấy tao thấy cái mặt thằng Kiến Đen thộn ra tức cười quá.

Anh em Kiến Đen giận dữ đứng ra giữa sân nhe hàm tuyên bố:

- Trên nguyên tắc con nhà Kiến Càng làm trưởng lớp, nhưng thực sự chúng tao vẫn làm xếp song toàn thể chúng mày. Đứa nào mà cãi lệnh, chúng tao sẽ bị vật râu bẻ hàm ngay lập tức.

5 Anh em Kiến Đen

TRONG LỚP ÍT ĐÚA NÀO DÁM đụng tới anh em Kiến Đen. Đơn giản một lẽ là anh em Kiến Đen bị nhiều lần thầy mắng là du côn, mất dạy. Thầy nói ắt đúng, trong lớp ai cũng nhận ra thế, cái mã đen đui xấu xí của hai anh em Kiến Đen đã khó coi, lại còn thêm cái tính phách lối hay làm tàng chuyên bắt nạt những kẻ yếu chả ai ưa nổi. Đụng tới chúng như đụng tới hủi, không chửi tục nói phét thì cũng đánh lộn sưng mặt sưng mày. Tưởng không ai nói chuyện với mình là họ sợ mình, anh em Kiến Đen tự nhận là sếp sòng của cả lớp. Thỉnh thoảng chúng lại đứng ra giữa sân nhe hàm dương oai với cả bọn:

- Thằng nào ngon thì ra đấu với tao thử sức coi.

Lời thách thức ấy đã một lần làm sôi máu nóng của Kiến Nâu. Kiến Nâu bước ra sân nhận đấu tay đôi với Kiến Đen. Cuộc đụng độ rất gay go vì Kiến Đen- Kiến Nâu cùng cân cùng lượng. Sau cùng, Kiến Đen Em ở ngoài chơi xấu, nó phun nước miếng vào mắt Kiến Nâu để cho anh nó được dịp “dịch” dịch thủ tới tấp. Kiến Nâu thua trận bị ăn đòn no nê. Nhưng sau cuộc thử sức ấy, cả lớp biết rõ mặt đều cáng của anh em Kiến Đen hơn, và bảo nhau “cạch” cái bản mặt chúng ra không thềm chơi với nữa.

Anh em Kiến Đen là thứ anh hùng của cái sân trống trơn không bạn bè, không đối thủ, buồn thiu. Lâu lâu chúng cảm thấy ngứa chân, ngứa ngàm không biết làm gì bèn lôi anh em nhà Kiến Gió ra hành hạ. Bốn anh em Kiến Gió rất hiên lành và nhút nhát, yếu đuối tự bản tính trời sinh ra cái thân hình bé nhỏ nhất trong dân tộc tí hon, không bao giờ hại ai mà trái lại chỉ sợ sệt. Lợi dụng những yếu điểm đó, anh em Kiến Đen lâu lâu lại đem

cả bốn anh em Kiến Gió ra hành hạ.

- Cả bốn đưa ra sân xếp hàng làm nhà binh cho tao coi. Lớn đứng trước, nhỏ đứng sau, xếp hàng cho thẳng. Một hai, một hai, đi cho đều. Thằng nào phản đối ông bề gãy cổ bây giờ.

Anh em Kiến Đen bày ra nhiều trò chơi thích thú khác, như bắt bốn anh em Kiến Gió bò ngửa giữa sân coi chơi, hay bắt cả bốn leo lên một ngọn cây, rồi buông chân rơi xuống đất chơi trò chơi làm lính nhảy dù.

Những lần đầu anh em Kiến Gió mách thầy, anh em Kiến Đen bị phạt đứng ngoài cát nóng suốt một buổi.

Đứng phơi nắng trên cát là cả một cực hình đối với bọn học trò. Cát vào những giờ từ 11, 12 giờ tới 3, 4 giờ trưa nóng muốn rụng rời chân thiếu đi đâu muốn... cháy cả râu. Nhưng anh em Kiến Đen bị phạt đau đớn chừng nào, thì chúng trả thù cho anh em Kiến Gió phải chịu đau đớn chừng đó. Anh em Kiến Gió chỉ có một cách là luôn tránh mặt anh em Kiến Đen là hơn.

Càng ngày anh em Kiến Đen càng lộng hành, chúng chẳng sợ ai. Hình phạt ghê gớm nhất của thầy Mối Già là đứng ngoài cát nóng chúng cũng coi như không. Đứng ngoài cát nóng mãi thành ra quen, anh em Kiến Đen lại được dịp khoái lác:

- Chân anh em chúng tao là những cặp chân sắt, lửa đốt không cháy, đá ai nhẹ một cái cũng có thể vỡ mặt, lưng bụng.

Xảy ra chuyện anh em Kiến Vàng xuất hiện trong thế giới nhỏ bé của anh em Kiến Đen tung hoành, lại trông anh em Kiến Vàng có vẻ “đá” nữa, bèn có một sự “chiếu tướng” giữa cặp Kiến Đen và Kiến Vàng.

Mới nhìn thấy lần đầu, thằng Kiến Vàng Em đã ra vẻ “không đội trời chung” với anh em Kiến Đen rồi. Kiến Em bảo:

- Anh này, sao cũng có lần em phải “đỉnh” cho bọn Kiến Đen một trận mới được.

Kiến anh vốn hiền lành, gạt ý định của em đi:

- Mà chỉ ư gây sự.

- Nhưng khốn nỗi nhìn cái mặt chúng em khó chịu quá.

- Ai khiến nhìn làm chi. Đừng tự nhiên vô cớ gây sự với kẻ khác bao giờ, như thế mình có lỗi trước. Hãy chờ có dịp, anh hùng là kẻ biết hành động đúng lúc.

Kiến Em nghe lời anh. Và nó chờ có dịp để lộ mặt anh hùng. Cả lớp đang oán ghét và khinh khi cái tính ngang tàng của anh em Kiến Đen mà không ai tính tới chuyện tiêu diệt, bây giờ có kẻ dám ra tay hạ chúng, ắt nhiên cảm tình các bạn trong lớp sẽ dành tất cả cho kẻ đó. Anh hùng phải là kẻ dám làm những điều mà kẻ khác không làm được.

Hôm sau vừa tan học xong, bọn trẻ còn túm năm tụm ba chơi ở sân, con nhà Kiến Đen Em lên tiếng thách thức:

- Tao ngứa chân quá, không biết có thằng nào dám thi chạy đua với những cặp chân sắt của tao không nhỉ?

Kiến Vàng Em bị chạm tự ái tập thể, liền bước tới bên Kiến Đen đồng dục:

- Có ta đây.

Con nhà Kiến Đen Em cười đều:

- Mi hả, lính mới tò te mà cũng bày đặt. Chân mày đứng chùng được mấy phút ngoài cát nóng.

- Đi đâu đó không cần biết.

- Ngon lành dữ. Mi đã biết ta là ai chưa?

- Đi đâu đó không cần biết.

- Ha ha, điệu nghệ đó chứ, nên thử sức với ta một phen cho biết. Nhưng trước khi nhập cuộc mi cũng nên chuẩn bị tư tưởng. Ta đây, Kiến Đen vỗ vào ngực mình, đã từng đập lên đầu, cưỡi lên lưng và móc mắt ăn hàng trăm đứa như mày. Mi nghe rõ chứ?

Kiến Vàng Em hét lên:

- Đi đâu đó không cần biết!

Kiến Anh khuyên Kiến Em:

- Mày đừng hung hăng quá như thế.

Kiến Em nghiêng hàm:

- Anh cứ để mặc em, cái mã nó mà cứ đòi làm tàng hoành sao được.

Kiến Vàng Em hung hăng bước tới, giao hẹn với Kiến Đen Em:

- Trong cuộc chạy đua này ai làm trọng tài?

- Tùy mày.

- Tao chọn anh tao.

- Không được, như thế tao cũng chọn anh tao.

- Đồng ý, để hai ông anh đứng ngoài làm trọng tài.

Các bạn trong lớp thấy cuộc chạy đua có vẻ hào hứng bèn bu tới xem.

- Tao cá trăm phần trăm Kiến Vàng thắng cuộc!

- Tao cũng mong thế cho con nhà Kiến Đen bẽ mặt một phen, hết làm tàng..

Hai trọng tài đôi bên là Kiến Vàng Anh và Kiến Đen Anh đứng ra đặt điều kiện:

- Khởi hành từ gò đất này, và mức đến là gốc cây sao đằng kia.

- Đồng ý.

- Kẻ thắng cuộc sẽ ăn cái giải gì?

- Sẽ được kẻ thua cuộc công ba vòng quanh gốc cây sao.

- Đồng ý. Thế còn trọng tài đôi bên ăn giải gì?

- Em thằng nào thắng thì thằng đó cũng thắng và được công như vậy.

Trọng tài đôi bên đã thỏa thuận các điều kiện cho gà nhà mình dự cuộc. Cuộc chạy đua bắt đầu với tiếng hò hét cổ vũ của các bạn:

- Rán lên Kiến Vàng, rán cưỡi lên đầu thằng Kiến Đen phách lối.

- Hãy coi chừng Kiến Đen chơi bẩn.

- Kiến Vàng thắng là chuyện dĩ nhiên.

Chưa dự cuộc mà phần thắng tinh thần anh em Kiến Vàng đã nắm chắc. Kiến Vàng Em vênh cái mặt lên và đưa râu vẫy các bạn.

- Cảm ơn các bạn, tôi sẽ cưỡi lên đầu thằng Kiến Đen dễ ợt.

Trọng tài Kiến Đen và Kiến Vàng lên tiếng giữ trật tự để cuộc chạy đua bắt đầu.

- Các tay đua chú ý để nghe tiếng đếm. Đếm đến tiếng thứ ba thì bắt đầu vọt. Các tay đua sẵn sàng chưa?

- Sẵn sàng.

- 1...2...3, chạy!

Hai tay đua như hai mũi tên cùng bắn đi từ một cây cung bay vọt đi một lượt. Song song được một lát, Kiến Đen liền bỏ Kiến Vàng một quãng xa, xa nữa... Có tiếng la hoảng trong đám đông:

- Kiến Vàng sao thế?

- Hình như con nhà Kiến Đen chơi bẩn, nó nhổ nước bọt vào mắt Kiến Vàng.

- Trời ơi, Kiến Vàng khập khiễng chân!

Mỗi lúc Kiến Đen một bỏ xa Kiến Vàng, đám đông cổ vũ cho Kiến Vàng đầu thở dài khi thấy Kiến Vàng khập khiễng chân, vừa chạy vừa lết ở phía sau.

- Đúng là thằng Kiến Đen chơi bẩn, có thể là nó đã đá vào cẳng Kiến Vàng một cái.

- Rõ ràng thế, chân sắt của nó đá thì sao chịu nổi.

- Ối giời ơi, Kiến Vàng gãy chân mất rồi.

Kiến Vàng Anh đứng làm trọng tài ở mức đến tối tăm mặt mày. Kiến Đen đã vọt tới mức mà Kiến Vàng mới còn đang lê lết nửa quãng đường. Thua cuộc rồi, nhục nhã quá.

Kiến Đen Anh vừa reo vừa chạy tới chỗ gốc cây sao, nơi em nó thắng cuộc:

- Anh em tao thắng cuộc, anh em tao thắng cuộc. Ha! ha! Ha!

Các bạn hết reo hò cổ vũ cho Kiến Vàng, ai nấy đều bặm môi hậm hực nhìn anh em Kiến Đen được thêm dịp lên mặt phách lối. Chúng đều tin chắc là Kiến Đen đã chơi bẩn, đá vào chân Kiến Vàng nên phản đối.

-Thằng Kiến Đen chơi xấu.

- Kiến Đen đã đá vào chân Kiến Vàng khi cả hai chạy song song.

Kiến Đen một mực cãi:

- Tao không đá
- Mà nói láo.
- Tao thề là tao không đá.
- Thằng nói láo thì cũng có thể thề láo được, Không ai tin anh em chúng mày.

Không tin Kiến Đen, chứng kẻ dự cuộc quay lại hỏi Kiến Vàng:

- Có phải Kiến Đen đã đá vào chân mày một cái thật đau để mày khập khiễng không?

Ai nấy đều thất vọng khi thấy Kiến Vàng lắc đầu buồn bã trả lời: “Không”.

Kiến Đen đắc chí:

- Hãy gục mặt xuống gặm đất đi anh em Kiến Vàng. Nếu sợ không công nổi thì ta tha cho làm phúc.

Kiến Vàng Anh nghiêng ngàm:

- Đét cần làm phúc, cứ thực hành như lời đã giao!

Anh em Kiến Vàng gục mặt xuống cho anh em Kiến Đen cười lên lưng, đi vòng quanh gốc sao to lớn đúng ba vòng. Ba vòng vinh dự của kẻ thắng và ba vòng nhục nhã của kẻ thua cuộc.

Đám đông, trong một lát sau, đã tản mác ai về nhà nấy, còn anh em Kiến Vàng lủi thủi một mình một đường. Kiến Em sụt sịt khóc làm anh nó cáu:

- Cầm cái miệng mày đi cho tao nhờ. Mày làm tao nhục nhã quá sức.

Kiến Em vẫn khóc:

- Xui cho em...

- Xui cái con khỉ mốc gì mà xui, mới chạy được một quãng đã đau chân.

Kiến Em gạt nước mắt:

- Xui thiệt anh ạ, hồi chiều em mới bị trượt chân ngã một cái đau điếng phải đi khập khiễng.

Kiến Anh giận dữ:

- Thế sao mày còn hung hăng nhận lời chạy đua với nó?

- Tại nó làm tàng khiến em ức quá quên mất mình đang đau chân.

Kiến Anh chỉ còn biết “hối ối” ngửa mặt lên trời mà than.

- Đó là bài học đắt giá cho mày đó, thằng ư gây sự ạ. Chuyện gì nóng nảy cũng hư cả. Tao biết mày bình thường chạy cũng khá lắm chứ. Xui cho mày, xui cho cả tao. Thua cuộc thì chỉ có nước ngậm miệng nhục nhã, chẳng ai ư phân bua gì đâu.

Kiến Em đã khô nước mắt:

- Chờ dịp khác anh ạ.

6

Bốn anh em nhà Kiến Gió

BÀI HỌC HÔM NAY THẦY dạy các trò là bài học nói về sự vĩ đại và văn minh của loài người. Trong lớp này có trò nào đã nhìn thấy loài người r ồi?

Kiến Vống đưa râu lên:

- Thừa th ầy con ạ.
- Trò hãy tả cho các bạn trò nghe.

Kiến Vống giờ chân múa râu:

- Loài người thật là vĩ đại, thật là ghê gớm, thật là kinh khủng không lời nào tả cho đủ...

Thầy Mỗi Già ngắt lời Kiến Vống:

- Thầy biết trò có gặp người chắc cũng chỉ nhìn thoáng qua, vì dòng giống Kiến Vống của các trò thường cuộn lá làm tổ sống trên các cây trái ngoài vườn, ít có dịp gặp loài người. Riêng th ầy với bao năm sống trong cột nhà, thuở còn trẻ, th ầy đã biết tường tận về loài người vĩ đại. Trời sinh họ ra để làm chủ trái đất, thống trị sông ngòi, núi rừng và biển cả. Đối với loài vật, bao giờ cũng phải kính nể, tôn sùng họ. Riêng dân tộc tí hon chúng ta nhiều khi ở li ền bên với loài người, sống nhờ kiếm ăn những thực phẩm dư thừa của họ. Ta phải luôn sống ôn hòa, đừng khi nào đại d ột mà đụng tới sự tức giận của loài người. Thực là thảm thương sau khi đã làm họ phật lòng, xác dân tộc tí hon cở thể phơi đen mặt đất trong chốc lát giận dữ ấy!

Trò Kiến Cam hỏi:

- Thừa th ầy, chúng ta phải làm sao để tránh làm cho loài người tức giận ạ?

- Đừng bén mảng tới nơi mà họ cấm, như tú đ ụng thức ăn, đ ồ ăn đang

đế trên bàn. Ngoài ra cũng không nên tới lui những nơi mà họ năng qua như ngưỡng cửa, dưới gầm bàn, chúng ta có thể bị họ giẫm chết một cách vô tình.

- Thưa thầy, như thế chúng ta có nên tìm cách thân thiện với loài người không ạ?

- Thế nào gọi là thân thiện?

- Thí dụ như ta bò lên mình họ chơi.

- Điêu đó kỳ nhất, đừng dại dột bò tới gầm họ mà mất mạng.

Anh Em Kiến Gió đua nhau hỏi:

- Thưa thầy có trường hợp nào ta tấn công loài người không ạ?

- Có chứ, chẳng hạn như khi chúng ta đang yên ổn làm ăn mà có một người giẫm chân đúng ngay tổ của ta, làm chết dân tộc ta, vì tự vệ ta phải ra tay cảnh cáo họ. Dân tí hon đông có thể tấn công họ bỏ cả giày dép mà chạy là chuyện thường. Tóm tắt là chúng ta chỉ nên tấn công người để tự vệ.

- Loài người quả là vĩ đại, thưa thầy, dân tộc tí hon ta có được thiện cảm của người chăng?

Gương mặt thầy Mối Già rầu rầu đáp:

- Loài người không hề có thiện cảm với dân tộc tí hon ta mà trái lại, còn để tâm thù ghét chúng ta nữa.

Kiến Vàng hỏi:

- Phải chăng ta đã làm nhiều điều có hại cho người?

- Điêu đó cũng đúng một phần. Nhưng số phận của dân tộc tí hon trời sinh ra, chỉ tha những vụn thức ăn dư thừa của loài người vô tình rơi rắc mọi nơi, để lâu những vụn thức ăn này có thể bị hư thối, làm khó chịu cho người. Đời sống của chúng ta bé mọn thế không phải là đã giúp ích cho loài người một chút đó sao. Loài người đâu thêm biết tới. Đôi khi chúng ta đói quá, có xâm phạm tới phần sống của người thì sẽ bị họ tiêu diệt thẳng tay.

Kiến Vàng lại hỏi?

- Như thế chúng ta là kẻ thù của loài người phải không thầy?

- Đúng như thế, loài người đã tìm nhiều cách để sát hại chúng ta.

Từ những năm gần đây họ đã phát minh ra một thứ khí giới lợi hại, đó là bom nguyên tử DDT.

Kiến Vàng muốn hỏi ngay đi đâu gì, song con nhà Kiến Đen gạt đi:

- Hỏi gì mà hỏi lắm thế, sắp tới giờ ra chơi rồi, im cái miệng mày lại.

Từ lần thắng cuộc, con nhà Kiến Đen lại càng phách lối, ngang tàng hơn. Anh em Kiến Vàng ức lắm nhưng cũng chỉ ngậm miệng, chờ có dịp để trả thù cho lần nhục nhã trước, nên khi bị Kiến Đen nạt, Kiến Vàng chỉ cúi gầm mặt.

Trên bục cao, thầy giáo tiếp tục nói về thứ bom nguyên tử DDT:

- DDT là một chất bột màu trắng mà loài người thường rắc trên các lối đi quen thuộc của dân tộc ta để ngăn cản ta tới lui qua lối đó. Đáng lẽ phần này, tôi dành cho loạt bài học nói về tất cả những vũ khí lợi hại của loài người, nhưng tiện đây tôi nói luôn tới thứ bom nguyên tử DDT. Bây giờ các trò hãy theo thầy sang phòng thí nghiệm để biết qua về thứ bom vô cùng nguy hiểm ấy.

Đáng lẽ là tới giờ ra chơi, như mọi ngày, nhưng hôm nay bỗng hứng thầy giáo Mỗi Già bắt học trò học luôn. Kiến Đen ra đi đầu bực bội lắm. Tại con nhà Kiến Vàng ham hỏi lời thôi nên thầy quên ra chơi đây mà. Chúng gườm gườm như muốn nuốt sống anh em Kiến Vàng, và khi cả lớp chen chúc theo thầy sang phòng thí nghiệm, lợi dụng lúc mất trật tự đó Kiến Đen Anh “dịch” Kiến Vàng Anh một cái. Bị “dịch” một cái đau điếng, nhưng Kiến Vàng Anh không nói năng gì, làm như một kẻ rất khiếp sợ anh em Kiến Đen vậy.

- Các trò hãy đứng xa cửa phòng một chút, vì dù là một quả bom nguyên tử để lâu ngày, nhưng chất “phóng xạ” của nó vẫn còn đủ làm hại sức khỏe chúng ta.

Một quả “bom nguyên tử” trắng, to bằng nửa hạt gạo, được đưa về phòng thí nghiệm của Mỗi Già từ nhiều năm nay cho học trò biết một thứ

khí giới nguy hiểm mà đề phòng. Tuy chất DDT để đã lâu đời, nhưng vừa mở cửa phòng thí nghiệm, chất hơi của nó cũng làm đám học trò hắt hơi lia lịa.

- Chất phóng xạ của bom các trò thấy đây loài người gọi là chất DDT. Chất DDT này nếu ta mới chỉ ngửi thôi cũng đủ làm chúng ta ghê tởm mà chết. Để đề phòng, chúng ta ở xa mà nhìn thấy những khu vực nào trắng xóa thì đừng có ham lại gần. Tuy rằng với hai cái râu đánh hơi rất xa của dân tộc tí hon, nhưng đôi lúc đói quá, khứu giác của chúng ta rất dễ bị nhầm lẫn. Khi nhận ra được hơi độc DDT thì đã muộn vì ta đã ngửi quá nhiều.

Kết luận bài học, thầy giáo hỏi:

- Các trò đã được ngửi chất phóng xạ DDT để các trò biết trước mà đề phòng loài người sát hại. Bài học về loài người vĩ đại và văn minh đã chấm dứt, có trò nào thắc mắc gì không?

Cả lớp đồng thanh đáp “không”, và tiếng của anh em Kiến Đen là to nhất.

- Nếu không thì các trò được tự do ra sân chơi.

Học trò rời phòng thí nghiệm ủa tất cả ra sân, hò hét um sùm. Anh em Kiến Đen lúc nào cũng muốn làm bá chủ sân chơi nên bị trưởng lớp Kiến Càng cảnh cáo:

- Hai anh em Kiến Đen ồn ào cái miệng vừa chứ, đừng làm phiền thầy la cả lớp bây giờ.

Kiến Đen Em vênh vác:

- Tôi có miệng tôi nói, giờ chơi tôi chơi, anh mắc mớ chi mà cấm đoán tôi.

Kiến Càng nhỏ nhẹ:

- Đó là bốn phận của tôi.

Kiến Đen Anh làm tới:

- Bốn phận trưởng lớp của anh là ở trong lớp. Ngoài ra tôi vẫn là sếp sòng, tôi muốn làm gì tôi làm.

Kiến Càng lắc đầu quay sang phân bua với Kiến Nâu:

- Cái thằng phách lối quá xá cỡ.

Kiến Nâu từ lâu vẫn để tâm thù ghét anh em Kiến Đen nên khinh miệt:

- Ổi chào, cái thứ du côn du đảng ấy anh nói tới nó chỉ bản miệng.

Kiến Đen Anh đứng giữa sân gọi:

- Anh em thằng Kiến Gió đâu rồi?

Kiến Đen Em hung hăng:

- Để em đi tìm chúng.

- Bắt chúng ra trình diện ta gấp.

Bốn anh em Kiến Gió đang nô đùa dưới gốc cây, liền bị Kiến Đen Em dẫn ra giữa sân cho anh nó hài tội. Bốn Kiến Gió luôn luôn bị anh em Kiến Đen bắt nạt như thế mà không một lần dám chống cự.

Kiến Đen Anh hô:

- Thằng anh cả làm chuẩn, xếp một hàng ngang, mỗi thằng cách xa nhau một bước, thi hành.

Anh em Kiến Gió lú lú làm theo y lời. Kiến Đen Anh tiếp tục ra lệnh:

- Bây giờ tất cả chúng mày là ban hợp ca, tao là nhạc trưởng. Ban hợp ca hát theo nhạc trưởng.

Rồi quay sang phía các bạn và Kiến Càng đang đứng gần đấy, Kiến Đen lên giọng xướng ngôn viên:

- Kính thưa quý vị, sau đây ban hợp ca chúng tôi xin dâng ca một bản “Tàng Tàng” để tặng anh trưởng lớp Kiến Càng.

Quay trở về vị trí nhạc trưởng, Kiến Đen đưa râu làm nhịp:

- Ban hợp ca hãy hát theo ta từng câu một. Một, hai, ba.. Kiến Càng!

Bốn anh em Kiến Gió đồng thanh lặp lại:

- Kiến Càng.

- Làm tàng.

- Làm tàng.

- Rơi xuống sàn.

- Rơi xuống sàn.

- Hết làm tàng.
- Hết làm tàng.
- Được lắm, hát lại cả bài hát từ đầu. Một, hai, ba...

Và bốn anh em Kiến Gió đồng thanh ca vang bản ca “Tàng Tàng” của nhạc trưởng Kiến Đen sáng tác ba bốn lần

“Kiến Càng, làm tàng, rơi xuống sàn, hết làm tàng.”

Hát dứt, cả nhạc trưởng lẫn ban hợp ca cùng vỗ tay vỗ chân hoan hô mình một cách khoái chí tử. Kẽ ra trò đó cũng vui vui, nhưng chưa hết giờ chơi, anh em Kiến Đen lại tổ chức trò chơi khác.

Kiến Đen Em đi đi lại lại như tướng duyệt hàng quân trước mặt anh em Kiến Gió, nó hạch hỏi từng đứa một:

- Ai là sếp sòng toàn lớp?
- Kiến Đen.
- Nói to lên, ai là sếp sòng?
- Kiến Đen.
- Nói to nữa!
- Kiến Đen.

Tiếng anh em Kiến Gió nhỏ, chúng phải gào rất cả cổ họng để làm vừa lòng anh em Kiến Đen.

- Kiến Đen, chỉ có Kiến Đen oai hùng mới xứng đáng làm sếp sòng toàn lớp, ngoài ra chúng mày không được nghe lời ai hết. Nhớ chưa!

Bọn Kiến Gió đáp ran:

- Nhớ.
- Nhớ gì?
- Kiến Đen sếp sòng.
- Được lắm.

Kiến Đen Em thích diễn trò dã man hơn, nó hỏi ý kiến anh:

- Em cho chúng bò ngựa tập thể chơi nhé.

Anh nó đáp:

- Cứ tự do, cần phải dùng chúng mà dạy cho cả lớp bài học về sự phản

bội!

Được anh chấp thuận, Kiến Đen Em hùng h ồ tiến tới dùng ngàm cặp lấy râu thẳng anh cả Kiến Gió lôi ra khỏi hàng:

- Thằng ngu xuẩn này, mày có nhớ cái tội của mày không?

Kiến Gió ngơ ngác:

- Không, em có tội gì đâu?

Kiến Đen húc Kiến Gió tung đi ba vòng:

- Láo lếu, mày dám cãi lời anh hai mày hôm bầu trưởng lớp nhớ chưa?

Kiến Gió vừa l ồm c ồm bò dậy lại bị đá ngã lăn ra xa.

- Chính mày đã c ần đầu xúi các em mày không bầu cho anh tao. Có chối cãi gì không?

Kiến Gió im thin thít. Thằng Kiến Đen Em hét lên ra lệnh cho cả bọn:

- Để đ ầu tội, chúng mày sẽ phải bò ngựa từ đây cho tới gò đất cao đằng kia. Thi hành I

Anh em Kiến Gió chưa kịp thi hành đã bị anh em Kiến Đen xô ngã ngựa một lượt. Thằng anh cả Kiến Gió meo máo gục mặt xuống trước Kiến Đen nài nỉ:

- Xin đàn anh thương tình cho đưa em út của em, chân nó còn yếu ớt không thể bò ngựa được.

Kiến Đen hét lên:

- Lệnh phải thi hành, không có ý kiến!

Nhưng Kiến Gió Anh vẫn năn nỉ khóc lóc:

- Em xin bò ngựa thế bằng quãng đường gấp đôi từ đây tới gò đất kia.

Kiến Đen Em tức giận hất tung Kiến Gió đi:

- Mày ham cãi lời, ông vật râu chúng mày bây giờ.

Đã đến giờ phút gọi anh em Kiến Vàng phải xuất hiện. Nãy giờ đứng trong bóng mát của bụi cây, anh em Kiến Vàng đã quan sát đ ầy đủ những trò chơi trêu chọc và dã man của anh em thằng Kiến Đen. Mấy lần Kiến Vàng Em định ra tay, nhưng anh nó cản.

- Hãy xem chúng dỡ trò ra sao.

Đến lúc thấy những hành động của anh em thằng Kiến Đen đã đi quá lố, Kiến Vàng Anh ngoắc râu bảo em:

- Mày ra trị thằng em trước đi, hể anh nó xía vô đã có tao.
- Vâng, em phải dạy dỗ chúng cẩn thận mới được.

Nhìn Kiến Vàng Em bước ra giữa sân tiến tới gần anh em Kiến Đen, cả sân chơi không khỏi lo lắng, hồi hộp. Vì mới đây anh em Kiến Vàng đã thua cuộc anh em Kiến Đen một cách nhục nhã Kiến Vàng Em lẳng lặng bước tới đỡ anh em Kiến Gió đứng dậy:

- Các bạn đứng dậy và đi vào chỗ mát mà nằm.

Kiến Đen Em trừng mắt “chiếu tướng” Kiến Vàng Em

- À, lại anh em Kiến Vàng chúng mày, mới gặm đất hôm nào ngon lành mà chưa cám ơn hai anh, bây giờ muốn gì nữa đây?

Kiến Vàng Em dẫn giọng:

- Tao muốn hỏi tội cái thằng ư bắt nạt con nít, mày hèn hạ lắm mày biết không?

Kiến Đen Em nhe ngàm:

- An nói ngon dữ, trong lớp này tao chưa thấy thằng nào cả gan như mày, mày mới tới đây cũng nên cho mày nếm mùi đòn anh em Kiến Đen sắp sòng một chút cho biết. Nè, thằng ngu ngốc, sẵn sàng chưa con?

Kiến Vàng Em nhe ngàm ra nghinh chiến:

- Nhào tới đi!

Kiến Đen Em vừa nhào tới thì liền bị Kiến Vàng Em dùng đầu hất một cái ngã ngửa văng ra xa.

- Đều quá!

- Kiến Vàng đều quá.

Học trò quanh sân đã bu đông tới cổ võ cho Kiến Vàng.

- Uỳnh bỏ mạng thằng du đang Kiến Đen đi.

Kiến Đen Em mới lóp ngóp bò dậy lại bị Kiến Vàng Em “dịch” tới tấp ngã lăn lộn trên đất, không kịp tấn công mà chỉ lo đỡ đòn liên tiếp cũng đủ mệt phờ.

- Húc vào bụng nó! Húc vào bụng nó!

Kiến Đen Anh ở ngoài nóng máu định xông vào cứu nguy cho em nó thì lập tức Kiến Vàng Anh cũng bước ra.

- Đừng chơi bản thế Kiến Đen ời, có ta đây nè em.

Kiến Đen Anh vừa nhìn thấy Kiến Vàng Anh liền tung mình tới. Cuộc đụng độ đang đến hồi gay go thì có tiếng trong đám đông hô lên:

- Thày tới tụi bay ời!

Thầy Mỗi Già trong lớp nổi giận ùng ùng tiến ra sân:

- Mất dạy hết! Mất dạy hết! Kiến Càng đâu, trói tất cả chúng lại cho ta.

7

Trong văn phòng của thầy Mỗi Già

ANH EM KIẾN VÀNG VÀ ANH EM Kiến Đen bị cột chân lại với nhau để chịu hình phạt phơi nắng ròng rã sáu tiếng đồng hồ ngoài sân cát. Hình phạt này đối với anh em Kiến Đen đã quá quen, nhưng riêng với anh em Kiến Vàng vì là lần đầu nên vô cùng đau đớn. Tuy nhiên, chúng cũng ngậm chặt hàm chịu mà không hề than khóc.

Trưởng lớp Kiến Càng được thầy Mỗi Già gọi tới để tường thuật đầu đuôi câu chuyện đã xảy ra ngoài sân. Thoạt tiên thầy trách móc Kiến Càng:

- Trò là trưởng lớp mà thấy bạn bè gây gỗ với nhau như vậy sao không cho thầy hay ngay?

Kiến Càng yên lặng không đáp. Thầy bảo:

- Trò có bốn phận phải kể cho tôi nghe tất cả đầu đuôi câu chuyện gây gỗ giữa anh em Kiến Đen và anh em Kiến Vàng. Anh em Kiến Đen thì từ trước tới nay vốn ngang tàng phá phách đã đành, nhưng còn anh em Kiến Vàng, tôi thấy chúng cũng không đến nỗi rần rầy rần rẩy lắm, bảo còn biết nghe, mắng nhiếc còn biết nhục nhã. Chuyện gì đã xảy ra giữa chúng nó vậy?

Kiến Càng rành rẽ kể từ đầu câu chuyện, từ lúc anh em Kiến Đen đưa bốn anh em Kiến Gió ra sân hành hạ tàn nhẫn ra sao, đến lúc anh em Kiến Vàng ở ngoài nhảy vào can thiệp hào hiệp như thế nào, đầu được Kiến Càng tường thuật đầy đủ. Nhưng dù có tường thuật trung thực như thế nào, trưởng lớp Kiến Càng cũng không quên thêm mắm muối cố y bệnh vực cho hành động kẻ như anh hùng hào hiệp của anh em Kiến Vàng. Kiến Càng kết luận:

- Từ trước tới nay, cả lớp đều rất sợ có chuyện gì đụng chạm tới anh

em thằng Kiến Đen ngang tàng, nay chỉ thấy có anh em nhà Kiến Vàng, con thấy chúng có vẻ đối địch được với anh em thằng Kiến Đen lắm.

Thầy Mỗi Già trầm giọng:

- Thầy không bao giờ ưa những vụ xích mích như thế. Họ hàng nhà Kiến Đen xưa nay vẫn có tiếng là ngang ngược nhất trong dân tộc tí hon, khi nhận anh em Kiến Đen vào học ta cũng lo lắng đi đầu đó. Nhưng ta nghĩ là có thể dạy dỗ chúng hiền lành hơn được khi chúng còn nhỏ tuổi.

Suy nghĩ một lúc lâu, thầy Mỗi Già vẫy râu ra hiệu cho Kiến Càng:

- Trò hãy đi tìm anh em Kiến Vàng vào gặp thầy gấp.

Nghe trưởng lớp Kiến Càng nói vào gặp thầy gấp, anh em Kiến Vàng run sợ.

- Có lẽ nào thầy lại phạt anh em mình một lần nữa chẳng?

Mới bước vào cửa văn phòng, thầy Mỗi Già dẫn mặt anh em Kiến Vàng, hỏi ngay:

- Liệu chân các trò có thể đứng phoir nắng thêm một buổi nữa không?

Hai đứa im thin thít, cúi gằm xuống. Thầy Mỗi Già lại hỏi:

- Tại sao các trò lại sinh chuyện với anh em Kiến Đen?

Kiến Vàng Anh đáp:

- Thừa thầy, chúng con thấy anh em nhà Kiến Đen ngang tàng quá, bắt nạt hết mọi bạn bè.

- Trò bênh anh em nhà Kiến Gió hả?

- Con bênh kẻ yếu.

Thầy Mỗi Già hỏi tiếp:

- Trong hai anh em, trò nào nghinh chiến với Kiến Đen trước?

Kiến Vàng Em đáp nhanh:

- Con.

Thầy Mỗi Già vẫy Kiến Vàng Em bước tới gần:

- Lại đây thử ngòm xem có khỏe không nào.

Kiến Em run sợ nhìn thầy. Kiến Anh vội đỡ lời cho em:

- Thừa thầy chúng con không dám.

Thầy Mỗi Già cười vui vẻ:

- Thầy cho phép mà, cứ mạnh dạn coi thầy như Kiến Đen, “dịch” ngàm thử cho thầy xem nào.

Kiến Em thầm nghĩ “ông thầy già mà chịu chơi quá”, nhưng nó vẫn không tin thầy nói thật. Thầy Mỗi Già phải nghiêm giọng như ra lệnh, Kiến Em mới có cái can đảm trò đùa ngàm “dịch” thầy. Kiến Đen đùa hết sức lực “dịch” thầy Mỗi Già một cái, làm ông ngã quay đờ. Sau cái “dịch” ấy Kiến Em nhìn Kiến Anh, cả hai đứa cũng hốt hộp chờ sự trừng phạt của thầy. Chúng chẳng hiểu gì cả, chỉ biết thi hành theo lệnh.

Thầy Mỗi Già lồm cồm bò dậy, vuốt râu cười:

- Kể ra anh em Kiến Vàng các trò cũng khỏe lắm. Nè, các trò hãy nói thật, các trò có sợ anh em Kiến Đen không?

Kiến Em lạnh miệng đáp:

- Thưa thầy không.

Thầy lại hỏi:

- Các trò liệu có địch lại chúng không?

Kiến Anh đáp quả quyết:

- Thưa thầy chúng con dư sức!

Lúc bấy giờ thầy Mỗi Già mới ngẫm tỏ ý muốn của mình:

- Bao lâu nay thầy đã khổ sở với anh em thằng Kiến Đen, chúng hết gây sự với bạn này lại bắt nạt bạn khác, cũng vì cái tính ngang tàng của chúng. Trong lớp ai cũng sợ, xóm làng ai cũng kêu ca, thầy buồn với anh em Kiến Đen lắm. Thầy không ưa những cái thứ ngang tàng, phách lối bậy bạ như thế, mà thầy chỉ ưa những ai hào hiệp, biết bênh vực kẻ yếu. Thầy mong cho có ngày anh em nhà Kiến Đen bị nhục nhã một phen để chúng biết sợ sệt, biết cúi mặt trước lẽ phải và tự bỏ mọi tính nết ngang ngược cũ.

Thầy Mỗi Già nhìn anh em Kiến Vàng đầy trù mến và trước khi cho phép anh em Kiến Vàng ra về ông không quên khuyên chúng cố siêng học để làm vừa lòng bố mẹ.

Dời văn phòng thầy Mỗi Già, Kiến Em không khỏi thắc mắc những

đi đâu thầy vừa nói. Nhưng Kiến Anh khôn hơn, nó hiểu ẩn ý những lời thầy răn dạy.

Kiến Em hỏi anh:

- Không biết thầy có ghét anh em mình nhiều không anh nhỉ?

Kiến Anh đáp:

- Không đâu, anh đừng ý thấy thầy còn thương bọn mình là khác.

- Sao anh biết vậy?

- Này nhé, thầy bảo thầy ưa những ai dám bênh vực kẻ yếu.

- Chắc thầy ghét anh em thằng Kiến Đen anh nhỉ.

- Thầy ghét cái tính ngang tang của chúng, Em không nhận ra ý muốn thầy của thầy nói thế là thầy còn khuyến khích anh em mình có dịp “dợt” anh em nhà Kiến Đen một phen cho chúng hết cái phách lối ngang tang đi.

Kiến Em ngạc nhiên:

- Thật thế hả anh?

Kiến Anh gật... râu:

- Anh hiểu ý của thầy như thế.

- Như thế thì ông thầy già của mình “chịu chơi” quá hén anh. Em nói có sai đâu, hôm nhập học nhìn thấy thầy là em biết liền.

Kiến Anh đá nhẹ vào hông em nó một cái:

- Mày đừng vội ham, thấy thầy nói vậy mà ưa gây sự xằng. Mày là vua gây sự, Kiến Em ạ. Mày nhớ hôm què chân mà đi thách chạy đua với con nhà Kiến Đen Em không? Mày nhắm hết chỗ nói.

- Em vẫn còn ức.

- Nhục thì có.

- Em nhớ rồi, đừng bao giờ nắm chắc phần thắng về mình, đừng bao giờ khinh thường địch thủ.

- Tao thì tao vẫn ớn cái sân cát nóng tới tận cổ.

Anh em Kiến Vàng vui vẻ chuyện trò trên đường về nhà, quên cả đường xa.

8 Vật râu anh em Kiến Đen

BUỔI SÁNG, ANH EM KIẾN VÀNG dắt nhau đi học như thường lệ, lần nào mẹ chúng cũng dặn dò: “Các con nhớ nghe lời thầy, học hành ngoan ngoãn, đừng ham đánh nhau theo bọn du đảng hư thân”.

Anh em Kiến Vàng vâng dạ lia lịa.

Vừa ra khỏi hang đi được chục bước, bất chợt anh em nhà Kiến Đen ở trong bụi rậm bước ra chặn đường anh em Kiến Vàng.

Kiến Đen Anh hét lớn!

- Đứng lại!

Kiến Vàng Em cũng hét không vừa:

- Chúng ông cóc đứng thì sao?

Kiến Đen Em sùng sộ:

- Lệnh cấp trên, không nghe thì ăn đòn con ạ.

Kiến Vàng Anh dịu giọng:

- Các bạn có thấy nắng đã lên cao rồi không, sắp tới giờ học, chúng ta phải đi học chứ.

- Không ai bạn bè với bọn mày đâu mà ham. Nè, ta nói là không học hành gì cả nghe rõ chưa.

- Các bạn không đi học thì phải để chúng tôi đi học chứ.

Nói rồi anh em Kiến Vàng cứ xăm xăm bước đi, làm anh em nhà Kiến Đen phải rượt theo:

- Đứng lại!

- Không đứng.

- Không đứng à...

Kiến Đen Anh xô Kiến Vàng Em một cái ngã lăn cù.

- Chúng mày buồn ông vắn cổ bây giờ.

Kiến Vàng Em nghiêng chặt ngàm nói nhỏ với anh:

- Còn chớ dịp nào khác nữa hử anh, em ức quá.

Kiến Vàng Anh gạt đi:

- Thủng thẳng để tao dần xếp, sắp tới giờ học rồi mà.

Kiến Vàng Anh nói với anh em Kiến Đen:

- Các bạn muốn chuyện gì, hãy đợi chiều nay khi tan học chúng ta sẽ có dư giờ để nói chuyện kỹ với nhau. Rất tiếc là bây giờ chúng tôi phải đi học.

- Không “oong đơ” gì hết. Tao nói thẳng cho mà nghe, là bây giờ trước khi tới trường chúng mi phải trả nợ anh em ta đã.

- Chúng tôi nợ gì đâu?

- Nợ máu!

Kiến Vàng Em huých chân vào sườn anh, nóng nảy:

- Hết nói chuyện lành được rồi anh à.

Không thấy anh nói gì, Kiến Em nhảy vọt tới trước, giáp mặt anh em Kiến Đen:

- Chúng bay muốn gây sự thì đừng trách. Thực ra cái lần thử sức sơ sơ ở sân trường bữa nào chưa phân thắng bại. Nhưng trước sau thì chúng bay cũng chỉ là những đứa hèn hạ.

Bị chạm tự ái nặng nề, Kiến Đen Em xông tới đá phốc Kiến Vàng Em một cái, nhưng lanh lẹ Kiến Vàng Em đã né kịp, khiến Kiến Đen Em ngã chúi về phía trước. Kiến Vàng Em chê li ên:

- Yếu quá, cỡ mi chỉ bắt nạt nổi anh em Kiến Gió là cùng.

Không ngờ con nhà Kiến Đen Anh ở phía sau “dích” tới, Kiến Vàng Em không đề phòng, té nhào. Đến giờ hành động, không chậm trễ hơn, Kiến Vàng Anh li ên cản đầu Kiến Đen Anh:

- Quân tiểu tốt chơi bẩn, đánh lén sau lưng hèn lắm con ạ, nhìn tao đây nè!

Kiến Đen Anh gằn lên:

- Tao muốn nuốt tươi hai con mắt mày lập tức!

Hai Kiến anh nhào tới cạ ngàm vào nhau nảy lửa. Cạnh đó, hai Kiến em cũng đang nghinh nhau dữ dằn không kém.

Trận võ miện diễn ra ồn ào:

- Anh em mi chỉ cần ta thở mạnh cũng bay đi cả dặm. Gục mặt xuống đất lạy ta đi rồi ta tha.

Cái lối ăn nói xác xược ấy là của anh em thằng Kiến Đen. Kiến Vàng Em làm ra vẻ sợ sệt gục đầu xuống đất rên rỉ:

- Em trót dại, lạy anh, xin anh tha cho em làm phước.

Kiến Đen Em trông bỏ lên mặt quát tháo:

- Gục sâu đầu xuống lạy đủ mười lạy ta tha cho.

Kiến Vàng Em vẫn đóng kịch, lạy lia lịa:

- Xin đàn anh thương cho, nhìn gần thấy đàn anh em khiếp sợ quá.

Kiến Đen Em đắc chí cười tít cả mắt. Đợi có thể, Kiến Vàng Em nhào tới bất thần húc đầu vào ngang mình đối thủ, Kiến Đen Em ngã lăn đi ba bốn vòng.

Kiến Vàng Em lớn tiếng khinh bỉ:

- Nghèo mà ham, đáng đời chưa con!

Kiến Đen Em bị lừa một võ đau, nhưng không thấm thía vào đâu. Vừa đứng vững, nó liền nhe ngàm phóng tới “dịch” luôn Kiến Vàng Em một cái

- Nhào!

Kiến Vàng Em ngã lăn. Lập tức không để lỡ cơ hội, Kiến Đen Em chồm cả sáu chân tới định leo lên mình đối thủ:

- Ta phải cưỡi lên đầu mi.

Nói chưa dứt lời, Kiến Đen Em bị đối thủ hất tung lên cao rồi nằm vật xuống đất, chưa kịp bò dậy đã bị Kiến Vàng Em nhào tới dùng ngàm cặp lấy râu lôi đi. Đau đớn nhất là cái râu, nó mà bị thương thì chóng cả mặt mày không còn biết gì cả. Kiến Đen Em bị Kiến Vàng Em lôi lết đi một quãng xa, mới vận dụng hết sức bình sinh, cong mình thoát nổi đôi ngàm sắt của địch thủ. Bị thương khá đau, hình như Kiến Đen Em lại càng hăng

máu hơn.

- Đứt râu chưa con?

- Còn khuya!

Kiến Đen nhào tới cùng một lượt với Kiến Vàng, hai đứa mười hai chân ôm cứng lấy nhau. Nói về hai Kiến anh, trận đấu diễn ra cũng vô cùng sôi nổi ngay từ màn đầu. Bây giờ hai đối thủ đang nhe ngàm và đụng trán vào nhau, chân của chúng bám ghì trên đất.

- Ta chưa hề thua ai, kẻ dám đối đầu với ta thường là kẻ sẽ bị vật trụi cả hai râu.

Kiến Đen Anh hung hăng liền được Kiến Vàng Anh đáp lễ:

- Dân mọi đen chúng bay chỉ ăn nói khoác lác cái miệng. Cứ thử rồi biết.

Kiến Đen Anh tiến một bước thì Kiến Vàng Anh lùi một bước và ngược lại, hai bên cụng đầu vào nhau, chọi nhau rất gay go. Những cặp chân của chúng gồng lên để giữ cho khỏi bị đẩy lùi, Thỉnh thoảng lại có anh bị đối thủ “dịch” cho một cái ngã ngửa.

- Hãy mở mắt lớn mà nhìn ta này Kiến Đen.

Kiến Vàng nói và múa hai cái râu, rồi bắt đầu dùng râu đập vào mắt địch thủ khiến hắn tối tăm mặt mày. Sau đó là Kiến Đen bị hất tung ra xa. Cứ như thế Kiến Đen bị hất tung cả chục lần. Một lúc sau là Kiến Vàng đã thành công trong kế hoạch làm tiêu hao lần mòn sức lực địch thủ.

“Làm sao để cho anh em Kiến Đen tổn mình thì mới diệt được cái tính ngang tàng của chúng”, Kiến Vàng Anh nhìn thấy một vũng nước gần đấy liền nảy ra sáng kiến: cho anh em nhà Kiến Đen uống nước chơi.

Trong khi đó Kiến Vàng Em cũng đã làm chủ được tình thế, nó cắn râu Kiến Đen em lôi đi và gây cho đối thủ vô cùng điêu đứng.

- Hãy coi chừng vũng nước.

Kiến Vàng Anh hô to lên để ra dấu cho em hãy kéo địch thủ tới gần vũng nước. Con nhà Kiến Đen Em choáng váng cả mình, bị lôi đi mà không còn đủ sức để cưỡng lại. Kiến Vàng Em đã lôi địch thủ tới sát mé

vũng nước. Cùng lúc Kiến Vàng Anh đã “dịch” cho Kiến Đen Anh một lử thân xác, và cũng dùng ngàm cặp lấy râu đối thủ kéo lê đi. Đau tái tê, bọn Kiến Đen như không còn biết gì nữa.

Đến k ề bên mé nước, Kiến Vàng Anh hét lớn:

- Hãy mở mắt to mà nhìn, mọi đen!

Nhìn thấy nước ở sát bên, anh em Kiến Đen hoảng sợ rú lên!

- Ta sẽ đẩy anh em bay xuống nước cho tha h ồ mà vùng vẫy, thỏa chí... ngang tàng.

Kiến Đen Anh van lạy rối rít:

- Đừng bạn ơi, chết tôi mất.

Kiến Vàng Anh cười khẩy:

- Ai bạn bè với anh em chúng mi nhỉ. Nè, hãy đẩy cả thằng em nó xuống nước đi.

Đến lượt Kiến Đen Em run sợ:

- Em lạy các anh, hãy giết chết chúng em đi, đừng đẩy chúng em xuống nước chết đuối tội nghiệp.

Kiến Vàng Em giựt mạnh râu kẻ chiến bại:

- Mọi ngày anh em mày ăn nói hách lăm cơ mà, sao bây giờ lại yếu vậy?

- Em van lạy các anh, em cần cở xin chừa.

- Sếp sòng mà phải van lạy ai nhì!

- Chúng em không dám.

- Thế ai là sếp sòng?

- Các anh.

- Anh em tao cóc ham chức đó, Kiến Vàng Anh dần giọng, nhưng từ nay anh em chúng mày phải bỏ cái tính ngang tàng nghe chưa.

Kiến Vàng Anh ấn đầu Kiến Đen Anh xuống nước:

- Nói đi.

- Em xin bỏ.

- Cấm triệt để không được bắt nạt các bạn trong lớp, nhất là anh em nhà Kiến Gió nhớ chưa?

- Em nhớ.
- Trong lớp ai là sếp?
- Các anh
- Cóc phải. Mà phải sợ anh Kiến Càng. Kiến Càng là trưởng lớp nghe chưa?

Anh Em Kiến Đen vâng dạ rồi rít. Đã mệt phờ râu, chúng chỉ sợ bị đẩy xuống nước là chết đuối hết một đời.

- Lần này ta tha cho làm phúc, lần sau mà ta thấy còn chứng nào tật ấy thì đừng có trách.

- Chúng em thề xin chừa. Các anh tha cho để chúng em đi học.

- Làm bộ chăm học dữ! Chưa hết đâu, bây giờ để mà nhớ, ta xin anh em mi mỗi đứa một đoạn râu ngắn để làm kỷ niệm.

Anh Em Kiến Đen khóc lóc than van thảm thiết, nhưng vẫn bị hai anh em Kiến Vàng nghiền đứt hai đoạn râu ngắn.

- Cho chúng mi một cặp râu cái dài cái ngắn để thiên hạ cười, để chúng mi nhớ suốt đời tội của mình!

Bị đau điếng, hai anh em Kiến Đen ôm nhau khóc ròng!

9

Từ già mái trường thân yêu

KHẦU HIỆU CHUNG CỦA DÂN tộc tí hon ta là Siêng Năng và Kiên Nhẫn. Chúng ta rất hãnh diện là chính loài người vĩ đại đã lấy ta làm gương mà bảo nhau noi theo: “Kiến tha lâu cũng đầy tổ”. Chỉ những kẻ lười biếng mới ngu dốt chết đói và...

Tiếng thầy Mỗi Già đầu đầu làm anh em Kiến Vàng buồn ngủ trầu cả mắt, Kiến Em nhìn Kiến Anh chán nản:

- Anh à, sao em thấy chán học quá.

Học gì mà cứ học mãi. Ngày nào cũng phải đi học, vẫn ông thầy già lắm cầm, vẫn đám bạn bè quen thuộc, chán thối mồi.

Từ khi anh em Kiến Đen bị anh em Kiến Vàng vật râu làm kỷ niệm, sân trường bớt ồn ào hẳn đi. Có hai đứa ngang tàng ưa gây lộn thì gặp ai cũng cúi mặt xấu hổ. Anh em Kiến Vàng đâm buồn!

Kiến Em nói:

- Kìa, anh em nhà Kiến Đen cúi gằm mặt mỗi khi thấy anh em mình.

- Bọn Kiến Gió hết sợ chúng rầy mà ngược lại đi sợ bọn mình.

- Cả các bạn khác cũng vậy, có vẻ nể nang chúng ta lắm. Anh nè.

- Mà muốn nói gì?

- Em chán cái lớp học này rầy.

- Đầu óc mày lại tính chuyện?

- Ở mãi trong hang cũng chán.

Và nhìn trời cao đất rộng anh em nhà Kiến Vàng bỗng nổi hứng phiêu lưu.

- Thiên nhiên bao la quá, ta có đi mòn cả chân có lẽ cũng không biết mỏi, đi suốt một đời cũng không thấy chán.

Đầu óc anh em Kiến Vàng đã xếp đặt sẵn một chuyến khăn gói quả mướp ra đi giang hồ, phiêu lưu khắp đây đó!

Hôm nay là buổi học chót, anh em Kiến Vàng không ngỏ lời với thầy, với bạn nhưng trong đầu cả hai đã dự tính trước một lần chia tay bạn bè, từ biệt thầy, từ biệt mái trường thân yêu. Bao nhiêu chuyện nợ nần, xích mích với đám Kiến Vống, Kiến Cánh đầu được thông cảm, bỏ qua. Anh em Kiến Vàng có nhiều đồ ăn lại mang chia cho cả lớp. Cùng râu với Kiến Càng trưởng lớp, Kiến Anh bùi ngùi:

- Trong lớp có anh em nhà Kiến Đen ngỗ ngáo nhất nay đã bị vặt cụt râu, chắc anh mừng lắm nhỉ.

- Kể mừng nhất phải nói là thầy, vì anh em nhà Kiến Đen đến thầy cũng không bảo được. Anh em dâng í quả là đáng cho bạn bè khâm phục. Lần bầu trưởng lớp niên học tới, tôi sẽ đề nghị cho Kiến Vàng Anh làm trưởng lớp.

Kiến Anh lúc lắc hai cái râu:

- Không, anh Kiến Càng cứ làm trưởng lớp như anh đã được thầy tin và bạn mến.

Thực ra trong thâm tâm Kiến Vàng muốn nói rằng, tôi chẳng ham cái chức trưởng lớp của anh tí nào. Anh em tôi sẽ dời bỏ cái sân trường quá nhỏ hẹp này (cái sân trường buồn hiu, có mỗi anh em nhà Kiến Đen ngang ngược thì đã bị anh em ta vặt mất râu”) Anh em ta sẽ làm quen với trời mây, sông nước, phiêu lưu rày đây mai đó. Ôi, cuộc đời tuổi trẻ, ta không thể chôn chân trong cái hang tối tăm, nhỏ hẹp, không thể quanh quẩn mãi trên cái mảnh đất khô cằn, buồn tẻ này. Ta phải đi, đi cho dài bằng hết tuổi trẻ.

Buổi học kết thúc bằng bài học chót về phép xã giao của dân tộc tí hon với các dân tộc khác. Thầy Mối Già kết luận:

- Dân tộc ta trời sinh bản tính vốn hiền lành, chăm chỉ làm ăn. Chỉ cùng lắm, để tự vệ bản thân và để gìn giữ tổ, chúng ta mới phải chiến đấu, chiến đấu bằng khí giới yếu đuối của chúng ta. Vì thế, không lợi gì cho những

kẻ ưa gây sự, chúng chỉ chuốc họa vào thân, Trong thiên hạ, muôn loài sống chung, không gây thân thiện được với nhau thì cũng không bao giờ nên gây thù gây oán cho nhau. Chẳng hạn như khi gặp bác Cào Cào ta có thể vẫy râu xả giao, hay khi gặp chú Nhện Vườn giăng tơ, ta cũng không nên tới gần làm phiền hà công việc của chú. Mọi loài, ai cũng vậy, mong được sáng về phần mình, không thích ai quấy phá. Đi đâu mà các trò phải nhớ nằm lòng là, “*nụ cười trên môi, đôi mắt dịu dàng*” và tâm hồn thân ái với tất cả mọi loài.

Kiến Em còn ngủ gục lúc thầy Mỗi Già gõ đầu vào thanh gỗ mục báo hiệu tan học. Kiến Anh đá chân sau vào sườn em:

- Dậy thôi, tan học rồi.

Mừng rộn, Kiến Anh Kiến Em dắt nhau chạy vụt ra khỏi lớp học!

Từ giã mái trường thân yêu. Cái đầu của thầy Mỗi Già rất to lớn, chứa đựng bao nhiêu là khôn ngoan. Nhưng cái sân trường thì nhỏ hẹp quá, không đủ cho những bước chân của anh em Kiến Vàng tung tăng.

Trên đường về, anh em Kiến Vàng thơ thới hân hoan. Trong đầu óc chúng đã vẽ đầy những bước đường thênh thang.

Kiến Anh nói:

- Bố mẹ mà biết thì làm sao anh em mình dám đi.

Kiến Em góp ý:

- Nhưng mình đâu dại gì nói với bố mẹ thế.

- Anh sợ làm bố mẹ buồn.

- Đi đâu đó chắc chắn không thể tránh khỏi được. Em có ý kiến là anh em mình trước khi đi nên viết thư để lại cho bố mẹ.

- Ý kiến cũng hay đấy, nhưng tao chỉ sợ làm mẹ buồn, Mẹ buồn nhiều sẽ sinh bệnh tật.

- Oái giời, anh em mình cũng lớn rồi mà.

- Vẫn biết thế, nhưng bố mẹ từ xưa tới nay vẫn hằng lo lắng cho anh em mình.

Cả hai anh em cùng yên lặng nhìn nhau. Khi bàn chuyện đi đây đi đó thì

hăng say ghê lắm, nhưng nhắc tới bố mẹ, chúng không khỏi băn khoăn lo lắng.

Làm sao để cho bố mẹ khỏi buồn vì tưởng rằng con cái mình ham chơi, lêu lổng? Anh em Kiến Vàng vốn tính tình nghịch, nhưng xưa nay ít khi làm chuyện gì khiến bố mẹ phải buồn lòng.

Kiến Anh nói:

- Thế nào chẳng nữa thì anh em mình cũng phải thử phiêu lưu một chuyến, chứ chả lẽ sống buồn tẻ như thế này phí cả tuổi thanh xuân. Có thể ta chỉ đi một thời gian rồi lại quay trở về thăm bố mẹ, em nghĩ sao?

- Em đồng ý cả... hai râu sáu chân. Em thèm được đi đây đi đó mà người ta thường gọi là... là gì anh nhỉ?

- Du lịch.

- Không, em không thích du lịch. Vì du lịch ta phải mang theo thức ăn phiền phức. Ta đi, nơi nào cũng có thể là nhà, chỗ nào cũng có thể đi tìm lấy mà ăn.

- Đời sống của những kẻ giang hồ vô định.

- Đúng đấy. Chúng ta khởi sự ngay ngày mai nha anh?

- Bây giờ phải làm gì?

- Viết thư cho bố mẹ.

- Tao dốt về cái mực đó, mày viết đi nhé, tao góp ý thì được. Nhớ viết dài dài cho bố mẹ mũi lòng thương anh em mình, nhưng cũng phải làm sao cho bố mẹ không phải buồn rầu lo lắng gì mới được.

Kiến Anh và Kiến Em liền đi ngắt một chiếc lá non và dùng hai ngón răng khỏe mạnh viết thư cho bố mẹ.

Bức thư của anh em Kiến Vàng gửi cho bố mẹ trước khi bỏ nhà ra đi giang hồ như thế này:

Bố mẹ kính yêu của chúng con.

Khi bố mẹ đọc được thư này thì anh em con đã nghe theo tiếng gọi của sông hồ lên đường xa rồi. Chúng con biết bố mẹ thương chúng con, lo lắng cho chúng con lắm, nhưng bố mẹ cũng đừng buồn lòng nhiều mà sinh đau

ồm. Vì dù sao chúng con cũng đã lớn, có thể đi kiếm ăn một mình được. Chúng con rất thương bố mẹ, xin bố mẹ biết cho chúng con như thế, mà đừng quở trách gì về sự ra đi đột ngột này của chúng con. Phải chăng cũng chỉ vì tâm hồn tuổi trẻ muốn đáp lại tiếng gọi của sông hồ.

Chúng con sẽ trở về thăm bố mẹ một ngày gần đây, và chắc sẽ có thật nhiều chuyện để kể cho bố mẹ nghe.

Anh em con đông cúi đầu tạ lỗi.

(Hai chữ ký vòng vào đan lấy nhau)

10 Ra đi lạc tối đất người

BUỔI MAI HÔM ẤY, KHI MẶT ĐẤT còn ẩm ướt sương đêm, anh em Kiến Vàng đã bỏ nhà ra đi, sau khi để lại một lá thư dài dòng tâm sự cùng tạ lỗi với bố mẹ.

Bố mẹ ời, chúng con đi đây.

Kiến Anh có vẻ buồn lúc ra khỏi nhà, nhưng Kiến Em trái lại rất hớn hở vui thích!

- Anh kia, mặt trời ngủ dậy rồi. Đẹp biết bao đời giang hồ của chúng ta. Kiến Em hát ngêu ngao những bài ca không cung điệu do cao hứng nó tự sáng tác. Rồi anh nó cũng vui lây mà quên cả nỗi buồn lúc xa nhà. Máu giang hồ chảy dào dạt trong chúng và hai đứa hát ca vang lừng cả khúc đường.

Ta ra đi lòng không vấn vương gì.

Ta ra đi lòng chẳng nhớ nhung chi

Ta ra đi dù đường xa ta quyết đi

Ta cứ đi, đi đi đi và ta đi mãi ...

Bài ca bất cần cung điệu của anh em Kiến Vàng, làm ồn giấc ngủ của chị Sên trong hốc đá.

Chị Sên bực mình nói vọng ra:

- Mới buổi sáng mà đã ồn ào. Chỉ những đứa vô giáo dục mới ưa đi phá giấc ngủ của kẻ khác như thế.

Kiến Em còn nói to hơn giọng hát ồn ào của nó:

- Giàu đâu những kẻ ngủ trưa, chị Sên lười biếng ời. Dậy mau mà làm việc thôi.

Bị mắng là lười biếng chị Sên ức lắm, định bụng sẽ cho anh em nhà

Kiến Vàng vài câu dạy dỗ cho bố ghét, nhưng chị ta dùng đỉnh bò ra được khỏi hang thì anh em Kiến Vàng đã đi biệt dạng.

Kiến Anh trách em:

- Mày cứ ưa gây chuyện, hay ho gì đâu. Không nhớ lời thầy dạy à?
- Chữ nghĩa là của thầy, đường ta ta cứ đi.

Kiến Anh lấy râu gõ vào đầu em mắng:

- Tao không ưa nói thế

Kiến Em cãi:

- Đời giang hồ mà anh, đừng làm ra cái vẻ đạo mạo vậy, chán như gỗ mục.

- Mày lại dám khinh cả thầy nữa à?
- Ồ, đời một kẻ chỉ gặm gỗ mục thì cao quý cái nỗi gì.

Giận với em mới đi xa có vài ba bước mà đã lão lếu, Kiến Anh đá tung em ngã lăn ba bốn vòng:

- Quân vô ơn bạc nghĩa, có ai dạy mày đi đâu ấy bao giờ?

Kiến Em ôm đầu meo mếu:

- Em ... em... nói đùa vậy mà.

Chưa nguôi cơn giận, Kiến Anh xông tới đá vào ngang mình Kiến Em một cái nữa:

- Tao không ưa cái lối đùa cợt như vậy. Mày mà thả ra thì cũng không kém gì anh em thằng Kiến Đen du đảng đâu.

Phải nhận rõ rằng Kiến Anh hiên song rất nóng nảy. Kiến Em phải van nài mãi mới làm nguôi được cơn nóng giận của anh:

- Em xin lỗi anh, từ nay em chừa.

Kiến Anh dạy dỗ em bằng những lời lẽ khôn ngoan, như của một người đã lớn, sành sỏi:

- Đừng tưởng l'ần đi ra khỏi nhà là muốn làm gì thì làm muốn nói gì thì nói. Nếu mày ưa cái lối ngang tàng như thế thì thôi ta trở về. Sự ra đi của chúng ta không phải như những bọn du đảng!

Nghe những lời dạy dỗ của anh với những vết đòn đau, Kiến Em thấm

thía. Nó là một đứa trẻ ngỗ nghịch song cũng dễ dạy. Hai anh em yên lặng đi bên nhau. Một lúc lâu sau, khi những hạt lửa nóng nảy đã bị cơn gió làm tan mất, Kiến Anh hỏi em:

- Em nè.

Kiến Em lễ phép:

- Dạ.

- Đau lắm không?

- Cũng khá.

- Bên trái hay bên phải?

- Cả hai bên.

- Cái đầu ta đá bằng chân sau, cái thứ hai ta đá bằng chân trước, cái nào khỏe hơn?

- Cả hai bằng nhau.

Kiến Anh nhìn em, Kiến Em nhìn anh rồi hai đứa cùng cười toe. Kiến Em trách anh:

- Anh đá mạnh thì mồi.

Mặt trời đã lên cao làm khô ngọn cỏ, ấm mặt đất. Cơn chùng hai anh em Kiến Vàng đã đi khỏi nhà xa lắm. Cảnh vật xung quanh chúng mỗi lúc một rộng, một lạ.

- Đây là đâu anh nhỉ?

- Làm sao biết được. Nhưng có lẽ chúng ta đang đi tới gần đất của loài người vĩ đại.

- Đúng thế rồi, anh nhìn phía trước mặt kia, có phải nhà của người ta đó không?

- Phải đấy, chúng ta sắp tới khu vực của loài người vĩ đại rồi!

- Anh đã nhìn thấy người ta bao giờ chưa?

- Chưa.

- Anh có biết họ ra sao không?

- Họ rất vĩ đại.

- Tại sao lại gọi là loài người vĩ đại?

- Mà không nhớ lời thầy dạy à, loài người rất to lớn và khôn ngoan trời sinh ra họ để làm chủ muôn loài trong trời đất.

- Trong đó có mình không?

- Hẳn rồi, nhưng dân tộc tí hon ta thì chẳng đáng gì để họ chú ý tới.

Kiến Em tỏ vẻ không bằng lòng, những câu hỏi viết hoa trong đầu óc nó:

- Tại sao ta biết họ mà họ không thêm biết tới ta?

- Họ khinh miệt ta?

- Ta bé nhỏ không đáng gì?

- Tại sao trời lại sinh ra ta yếu đuối như thế?

Kiến Em thắc mắc, hậm hực:

- Em muốn biết loài người vĩ đại cỡ nào quá anh ạ.

- Anh cũng thế.

Hai anh em Kiến Vàng khi tới gần khu loài người ở trong lòng rất hời hợt. Mỗi nơi mỗi chỗ đều khác lạ, không phải chỉ có cây cỏ, chỉ có đất đá, mà những gì nữa, anh em chúng chưa hề thấy. Và, kìa...

Một đứa con nít đang ngơ ngác lê la trên đất, nó bò, nó quờ quạng tay để lượm lấy cái lá khô gần đấy và bỏ vào miệng.

- Loài người!

Anh em Kiến Vàng đứng xa xa quan sát, râu chúng không lúc nào thôi cử động để đề phòng những bất trắc có thể xảy ra.

- Có phải loài người đấy không anh?

- Đúng là loài người vĩ đại như thầy đã kể

- Em muốn lại gần sát bên họ xem sao.

Kiến Anh ngăn em:

-Đừng dại. Thầy đã dạy là đừng quấy rầy họ.

- Em chỉ tới gần thôi mà.

- Cũng không nên.

- Chả nhẽ loài người lại khủng khiếp đến thế, tới gần họ mà cũng không được!

Kiến Anh moi hết trí nhớ ôn lại bài thầy đã dạy về loài người vĩ đại để nhắc nhở em, nhưng Kiến Em một mực muốn lại gần loài người, anh nó bảo sao cũng không nghe.

- Anh nhất lắm.
- Tùy mày, có giỏi thì cứ cãi lời thầy đi, mất mạng đừng có oán.
- Hệ gì anh, chuyển đi của ta đã một sự phiêu lưu, có liều lĩnh thêm vài bước cũng là đi đầu lý thú. Em không sợ nguy hiểm.
- Nói như thế hay lắm. Nhưng kẻ khôn vẫn là kẻ đứng và quan sát.
- Phần đó nhường anh, anh đứng lại đây để quan sát, mặc em tiến lại gần xem sao.

Kiến Em dõng anh tiến lại gần chỗ đứa trẻ đang ngẫ nồ đùa một mình trên đất với chiếc lá khô. Quả là vĩ đại, Kiến Em đi vòng hai ba lần rồi cuối cùng nó đánh bạo thử leo lên người đứa trẻ. Thoạt tiên nó bò lên chân rồi bò qua tay, qua mình leo lên cổ, rồi từ trên cổ lại bò xuống tay xuống chân. Mấy lượt như thế mà đứa bé vẫn không hề biết gì, vẫn ngẫ chơi đùa với chiếc lá. Họ không thềm biết tới ta, khinh miệt ta nhỏ bé không đáng gì. Trời sinh ra dòng giống ta yếu đuối có cũng như không. Nghĩ thế rồi Kiến Em dùng ngàm cắn vào da thịt đứa bé lia lịa.

- Thử xem sức ta có đáng gì với loài người không.

Bị cắn đau, tức thì đứa bé khóc thét lên, vo chân vo tay cuống quýt.

Kiến Em gan thật. Anh nó đứng ngoài không khỏi sợ hãi khi thấy đứa trẻ con người khóc lặn lộn trên đất. Một lát sau lại thấy xuất hiện một người lớn hơn. Anh đứa trẻ từ trong nhà chạy ra bế đứa trẻ lên vỗ về dỗ dành:

- Chắc kiến cắn em chứ gì, để lát anh lấy lửa đốt sạch bọn nó.

Trong khi ấy thì Kiến Em đã tụt vội xuống đất và ba chân bốn cẳng chạy mau lại chỗ Kiến Anh.

Kiến Em đặc chí:

- Anh thấy gì không, em cắn cho loài người mấy cái liền, chắc đau lắm nên nó phải kêu thềm một người nữa đến rồi cả hai cùng chạy.

Kiến Anh khen em:

- Mày can đảm lắm!

Kiến Em vuốt râu tự mãn:

- Ta bé nhỏ thế nhưng đâu phải không đáng kể. Loài người vĩ đại còn sợ ta mà bỏ chạy nữa thì hẳn là ta phải hơn họ rồi.

Sau trận đầu, Kiến Em đã chiến thắng, anh em Kiến Vàng hăng hái tiến vào đất người, Thăng Em cứ luôn miệng tự đắc:

- Anh thấy không, bọn mình cũng có thứ lắm đấy chứ. Loài người vĩ đại gì đâu mà chẳng thấy, thấy chạy dài. Em bắt đầu nghi ngờ ông thầy Mỗi Già lắm lắm rồi.

Kiến Anh nạt em:

- Mày lại dở cái giọng vô ơn. Ông lại đá cho một cái nữa bi giờ.

Kiến Em nín thinh, được một chập, nó lại tiếp tục huênh hoang:

- Chuyển này mà về kể cho bọn Kiến Nâu với Kiến Vồng nghe chắc chúng bái phục mình sát đất anh nhỉ.

(Chẳng bái phục ai thì mình các anh cũng đã sát đất rồi. Ăn nói thế).

Anh em đang chuyện trò thì bỗng người xuất hiện, thằng anh của đứa bé hễ này từ ngoài đi vào, khiến cả hai anh em cùng phải vội vã nép sát vào khe cửa.

- Chúng ta đã đi vào nhà ở của người rồi, phải cẩn thận không mất mạng.

Kiến Anh nói thế và Kiến Em khuỳnh sáu chân với đôi ngàm ra:

- Sợ chi anh, ta mới vừa tấn công người bỏ chỗ mà chạy.

- Đừng ý thế, nhưng thầy Mỗi Già thông thái không chỉ vẽ cho ta những điều thừa.

Kiến Em định nói gì nhưng rồi lại kịp thời che lấy miệng, có lẽ nó vẫn ngán những cú đá ê ẩm cả mông của anh.

Anh em tiến sâu vào nội địa nhà người một quãng xa nữa, hình như chúng vừa đi vừa bàn bạc với nhau một kế hoạch gì lý thú.

Và một chuyện động trời xảy ra: Loài Kiến đi săn loài người. Anh em

Kiến Vàng hung hăng đi khắp nhà lùng kiếm người để tấn công:

- Hấn đâu r ồi!

Kiến Em reo lên khi thấy anh đưa bé mới bị nó cho khóc thét h ồi nãy. Anh đưa bé đang ng ồi làm gì, hình như đang học bài.

- H ồi nãy cả hai đã chạy dài mà chỉ một mình em, bây giờ hai anh em mình, ha ha, loài người vĩ đại ời, mi tới số r ồi.

Kiến Anh cũng hứng chí:

- Nghe đồn người tinh khôn ghê lắm, ta phải thử xem sao.

- Thử chi nữa, chúng ta sắp tiêu diệt loài người tới nơi!

Đúng như kế hoạch Kiến Anh đã định: Kiến Em bò theo chân ghế trái và Kiến Anh bò theo chân ghế phải, r ồi cả hai cùng đột nhập tấn công người. Cẩn cho khỏe, di chuyển cho nhanh. Cả ba yếu tố bất ngờ, tàn bạo, lanh lẹ đã được Kiến Anh tính toán kỹ cho cuộc tấn công người. Nhưng Thầy Mối Già đã dạy, có loài nào vĩ đại và tinh khôn bằng loài người. Thằng bé đang học bài vội buông sách:

- Lại cái bọn Kiến ranh r ồi, không diệt chúng không được, bực mình quá đi mất!

Dứt lời, thằng bé li ền cởi phăng áo ra và đập xuống ghế lia lịa. Anh em Kiến Vàng đại đột, khi ấy mới vừa đốt loài người được vài phút, thấy động hoảng quá vội bám đại vào vải áo.

Số phận của chúng thảm thương thay. Anh em Kiến Vàng lạc nhau một ngày một đêm mới gặp lại được nhau.

Kiến Em khóc sụt sướt:

- Em tưởng chết r ồi anh ạ. Em nằm chết dí ở chân ghế không biết từ bao giờ, khi tỉnh dậy cố bò lết đi mà không sao nổi. Anh xem, chân tay em bị thương hết trơn, hai cái râu nhức nhối vô cùng Kiến Anh diện mạo cũng thảm nảo không kém, than thở:

- Lúc anh biết là không ổn bèn vội vã buông chân “nhảy dù” xuống đất, nhưng sau đó lại bị vật gì nặng lắm đè lên mình, hình như là chân người. Bị thương song anh cũng phải cố gắng mà bò lên núp vào g ần ghế; vì nghĩ

rằng nếu nằm trên đất mãi thế nào cũng bị giết chết. Anh nằm nép trong gầu ghế tối tăm một ngày và một đêm, bò ra tìm em cũng không thấy. May thay Trời còn thương xót anh em mình.

Nói rồi anh em ôm nhau khóc thút thít, mừng mừng tủi tủi.

11

Diễn thuyết trên trần nhà chống loài người

ANH OI, BÂY GIỜ PHẢI LÀM sao để càng mau thoát ra khỏi khu vực này càng tốt. Em thấy không hợp với phong thổ ở đây rồi!

- Thầy Mỗi Già có dạy dòng giống ta có thể sống chung với loài người được, miễn là ta không làm gì phiền hà họ, nhưng anh thấy cơ sự này chẳng nên.

Mới bị loài người khế cảnh cáo mà anh em Kiến Vàng đã tỏ ra yếm thế.

Có lẽ tại một phần vì vết thương hầy còn ê ẩm, và một phần vì đói khát đã ròn rã một ngày một đêm. Chứ chả nhẽ đời giang hồ mới bị ngã keo đầu đã vội kéo cò quay trở về thì hèn quá.

Anh em Kiến Vàng nép sát vào chân tường dấp dứ nhau đi, nhưng cứ đi được một quãng chúng lại phải đổi hướng vì cả hai đều hắt hơi lia lịa. Dù đang đau, đang đói, nhưng Kiến Anh cũng còn tỉnh trí để nhớ được bài học của thầy:

- Anh nhớ rồi, cái mùi này giống hệt như cái mùi ta đã ngửi được trong phòng thí nghiệm của thầy đạo nào!

- Nguy hiểm quá hở anh, bom nguyên tử đã bủa vây chúng ta khắp nơi

Thằng bé người sau khi bị Kiến đốt, sùng quá bèn đi lấy bột DDT rắc cùng hết các xó nhà, gây cho các bà Kiến từ lâu sống quanh quẩn bên người chết la liệt như cát. Chúng bị chết oan uổng cũng chỉ tại anh em Kiến Vàng.

Hối hận? ôi! cái tiếng ấy chỉ đến khi ta đã kiệt sức để ăn năn rồi. Bài học thầy dạy trong lớp đâu có phần nào dành cho những kẻ đại đột, ngu ngốc như ta sau khi đã làm điểu xằng bậy phải cư xử ra sao. Chỉ có lương tri ta, khi còn tỉnh táo giúp được ta biết phải làm gì.

Anh em Kiến Vàng than thở. Nhìn thấy cảnh tượng đống loại chết ngổn ngang khắp lối, lòng chúng càng chắc số phận mình. Chỉ còn độc nhất một chỗ bé mọn là hai anh em ôm nhau mà chết dần, trong hơi thở yếu ớt lẫn khí nồng phóng xạ của bom nguyên tử DDT đang tỏa ra khắp nơi.

Trong khi đuối sức chờ chết ấy bỗng có một tiếng rơi ngay cạnh anh em Kiến Vàng làm cả hai đưa giật mình choàng dậy:

- Chi vậy anh?

- Hình như... hình như...

Những đôi râu của anh em Kiến Vàng cử động lia lịa để đánh hơi. Kiến Em reo lên:

- Mùi thơm quá!

- Chắc là có thứ gì ăn được.

Hai anh em cố lết đi vài bước và nhờ những đôi râu đã khiến chúng đánh hơi tìm ra được chỗ hạt đường mà người ta vừa đánh rơi. Đang đói cồn cào đến kiệt lực, được của ăn thơm ngon, cả hai anh em cùng nhào tới ôm lấy hạt đường nhấm tới tấp. Chỉ một lát sau hạt đường bị nhấm còn nhỏ chừng bằng hạt cát. Anh em Kiến Vàng lạ thay khỏe mạnh trở lại và các vết thương cũng biến mất. Chúng thấy sung sức và hăng hái như lúc đầu bước vào đất người.

Thân xác khỏe mạnh, tinh thần minh mẫn. Bây giờ anh em Kiến Vàng mới nghĩ tới chuyện thoát thân.

- Chung quanh ta bom nguyên tử DDT đã thả trắng phớt.

- Chỉ còn một lối độc nhất là chúng ta bò ngược lên phía trần nhà.

- Ý kiến của em hay đấy, ta khởi sự mau kéo lỗ gặp tai họa thì khốn.

Anh em Kiến Vàng liền nhắm hướng trần nhà leo ngược lên. Phong tục tập quán của dân tí hon là, hễ khi nào trời mưa mới dắt dúi nhau leo lên các cột nhà, xà nhà để nương nấu bếp phòng ngập lụt. Nhưng khi khốn cùng như anh em Kiến Vàng bây giờ cũng chỉ còn một đường lối duy nhất đó để thoát thân.

Trên đường thoát thân, anh em Kiến Vàng đã chuyện trò với nhau và

bỗng nhiên chúng tìm ra được một triết lý để chống lại với loài người, một cách tiêu cực.

Kiến Anh xoa hai râu vào nhau ra vẻ đã nghĩ lung lắm:

- Tại sao? Tại sao? Đó là một dấu hỏi lớn.

Kiến Em hòa theo:

- Một dấu hỏi vĩ đại như một đòn nặng đe dọa loài người bần tiện.

- Loài người dữ dằn, tàn nhẫn.

- Loài người xấu xa, tàn bạo.

- Loài người là kẻ thù của muôn loài!

- Đúng thế, ta không thể đội trời chung với họ.

Hận đời, anh em Kiến Vàng hăng say với triết lý của mình.

- Cho đến một lúc nào đó, trên trái đất này nếu không còn một bóng người nào nữa, thì muôn loài chúng ta mới được sống yên vui.

- Hay quá! Hay quá!

Anh em Kiến Vàng vỗ... râu khen nhau lấy làm tương đắc ghê lắm. Và chúng tự nhiên thấy mình mang nặng tâm não vĩ đại của một triết gia có bốn phận đối với muôn loài.

- Tư tưởng của chúng ta hay sứ mạng của chúng ta cao quý, ta phải truyền bá cho mọi loài cùng biết.

- Có nghĩa là chúng ta phải diễn thuyết.

- Đúng!

- Chúng ta phải diễn thuyết để truyền bá tin tưởng của chúng ta.

Thế rồi trên đường từ dưới đất lên tới trần nhà, gặp ai anh em Kiến Vàng cũng phổ biến tin tức diễn thuyết.

- Có phải bác Mọt đang đào hầm trong đó không? Ăn làm chi cái thứ gỗ dai như giẻ rách đó bác, lát nữa mời bác lên trần nhà nghe một vĩ nhân đại tài diễn thuyết hay lắm cơ.

Gặp chị Nhện đang giăng tơ ở xó nhà. Anh em Kiến Vàng ngỏ lời, vừa khen vừa mời:

- Chị giăng lưới khéo quá, mười mắt như một, lát nữa chị nghỉ tay lên

trần nhà nói chuyện với anh em chúng tôi nhé.

Gặp chú Muối ngày bay qua:

- Bay đâu vội thế chú ơi, trần nhà chú nhớ ghé chơi kéo buồm.

Chàng Gián đang ngủ trong kẽ cột:

- Chẳng dám quấy rầy giấc ngủ của anh, nhưng lát nữa nếu anh thấy khoan khoái trong mình thì xin mời anh lên trần nhà chơi, hôm nay có đại hội vui lắm.

Và khi lên tới trần nhà, đó là khu vực làm ăn của bác Thạch Sùng, anh em Kiến Vàng ý tứ thưa:

- Chào bác, chúc bác sản được nhiều mồi ngon. Lát nữa đây tôi có mời tất cả những bạn hữu muôn loài sống trong nhà hộp mặt ở đây, vậy cảm phiền bác cho chúng tôi mượn tạm khu vực này, vì tôi biết bác cần quyền sinh sát của muôn loài bé nhỏ trong nhà, tôi phải xin phép bác để phổ biến cho họ nghe một điếu hệ trọng. Một điếu mà trong chúng ta chưa ai lần nào nhắc tới, Tiện đây nếu bác không bận rộn gì, anh em chúng tôi cũng xin mời bác bớt chút thời giờ quý báu đến dự buổi diễn thuyết của chúng tôi.

Tuy đứng tuổi nhưng bị bọn trẻ “phỉnh”, bác Thạch Sùng vẫn cảm thấy khoái như thường. Bác đồng ý ngay cho anh em Kiến Vàng mượn khu vực làm ăn của mình để diễn thuyết. Lời nói chẳng mất tiền mua, nhờ anh em Kiến Vàng khéo nói nên đã mua được lòng người. Bác Mọt đang đào hang, chị Nhện đang giăng tơ, chú Muối ngày đang đối, chàng Gián đang ngủ, đều bỏ dở việc làm của mình bò lên trần nhà xem anh em Kiến Vàng tổ chức gì mà coi bộ xôm trò thế.

- Anh em mình thành công rồi, tất cả đều nghe lời mời của ta. Nhất định nghe ta diễn thuyết họ đều phải mê tơi với tư tưởng vĩ đại của ta.

Trần nhà đã đông đủ các sinh vật, anh em Kiến Vàng khởi sự sứ mạng:

Kiến Em đồng dục:

- Kính thưa quý vị, tôi xin giới thiệu thuyết trình viên Kiến Vàng tức Kiến Anh, nghĩa là anh của tôi. Kiến Vàng, Tiến sĩ ngoại hạng Tư tưởng học, tốt nghiệp Viện Đại Học của Mối Già tức Mối Thông Thái, tức Mối

Độc Thân. Kiến Vàng sẽ cống hiến quý vị một đề tài thật lạ lùng:

“Loài người hà tiện, hung ác, tàn bạo, dã man, chúng ta có nên sống chung với loài người không?” Kính thưa quý vị, đây, thuyết trình viên Kiến Vàng tức Kiến Anh nghĩa là anh của tôi...

Trên nhà ran tiếng vỗ... rầu khi Kiến Anh trịnh trọng bước ra. Tiếng ồn ào vừa dứt, thuyết trình viên Kiến Anh nhào vô đề tài li ền:

- Kính thưa quý vị, thật là một vinh hạnh lớn lao cho tôi hôm nay được trình bày trước quý vị một vấn đề hệ trọng đến sự tồn vong của muôn loài chúng ta... Thưa quý vị, hẳn quý vị cũng đều thừa hiểu rằng từ đời xưa đời xưa, cha ông chúng ta vẫn sống quanh quẩn chung với loài người và bị loài người cày lớn bắt nạt, ức hiếp. Đã bao thế hệ qua đi, ngày tháng qua đi, trôi theo dòng nước, rơi theo lá rụng lả tả mùa thu. Ôi mùa thu đến bao lần...

Kiến Em vỗ rầu lia lịa ngắt lời:

- Hay quá, văn chương tuyệt diệu!

Kiến Anh hăng say tiếp lời:

- Vâng, mùa thu đến đã bao lần, cho đến thế hệ chúng ta, hôm nay chúng ta đứng đây, sống chung với loài người bần tiện, hung ác, tàn bạo, dã man, chúng ta vẫn bị loài người ức hiếp bắt nạt. Tại sao thế?

Kiến Em phụ họa:

- Tại sao thế?

Thuyết trình viên tiếp tục:

- Tại sao chúng ta lại cứ để cho loài người tiếp tục bắt nạt và sát hại chúng ta, Không!

Kiến Em phụ họa:

- Trăm lần không!

- Vạn lần không, chúng ta cương quyết đứng lên không thể để cho tình trạng nhục nhã này kéo dài mãi được. Chúng ta phải một lòng chung sức chống lại loài người bần tiện dã man hung bạo tàn ác gian manh xảo quyệt côn đồ du đãng mất dạy vô giáo dục...

Kiến Anh đang say sưa phỉ bang loài người thì bị hụt hơi ngã xiu. Kiện Em phải vội vã nhảy lên diễn đàn tiếp lời anh:

- Loài người xấu xa như thế không xứng đáng sống với loài vật thì tại sao chúng ta lại nhọc nhãi sống với họ mãi. Thời cơ đã tới, một là chúng ta phải đứng lên tiêu diệt loài người, hai là chúng ta bỏ đất người mà đi. Vì ngày nào chúng ta còn sống chung với loài người thì ngày

đó chúng ta không có hòa bình yên vui hạnh phúc no ấm an lành thịnh vượng...

R ồi cũng vì hăng say quá mà hụt hơi, Kiện Em ngã xiu xuống bên anh.

Các công dân có tinh thần hưởng ứng nghe lắm, nhưng cả hai thuyết trình viên đều ngã xiu rớt xuống đất nên họ tản mát ai về nhà nấy.

- Chán như đất bùn mấy cái anh chàng ba hoa khoác lác ấy.

- Nghe mấy chả thì tịch đời.

- Chắc là chúng bị người rượt bắt một phen chí tử nên hận quá chứ gì.

-An phận là phúc, trời sinh ra ta đã đặt định tất cả, ần ào làm chi cho khổ đời, phải không bác?

-Đúng thế.

12 Bầy Kiên Nhẫn

HOI NỒNG NẶC CỦA BOM NGUYÊN tử DDT đã khiến anh em Kiến Vàng tỉnh dậy, thấy tự nhiên mình nằm trên đất, cả hai hoảng quá vội lên tường tìm kẻ hở mà chui ra ngoài.

Giã từ đất người, anh em ta đã phải một phen khiếp vía, tổn tới già. Giã từ bác Thạch Sùng, chị Nhện, chàng Gián, chú Muối ngày và bác Mọt, bạc nhược, an phận, chỉ bằng lòng sống hèn mọn trong các xó xỉnh tối tăm của đất người. Chúc các bạn sẵn được mồi ngon và không làm phiền hà gì tới người để được sống yên phận. Anh em ta phải đi, tiếp tục con đường giang hồ đây đó. Dù ta có phải nắng gió, đói khát nhưng có lẽ còn thú vị hơn là sống quanh quẩn nhặt nhạnh đồ ăn thừa thãi của người, (Vâng, dù sao cũng phải nhớ cám ơn cả hạt đường vương vãi đã cứu sống anh em ta trong cơn nguy khốn, tưởng chết được, một miếng mồi ngon nhất đời ta nhưng cũng là miếng ăn nhục nhã, ghi nhớ ngàn đời trên đất người).

Cuộc diễn thuyết chống loài người không thành, anh em Kiến Vàng bỏ đất người mà đi, trong lòng chúng buồn rầu chán nản xen lẫn với hối hận và oán thù loài người.

- Ta thì sẽ không thêm lai vãng tới khu vực loài người sống thêm một lần nữa.

Kiến Em hối hận:

- Em xin lỗi, cũng tại em dại dột nên chúng ta mới phải một phen chí tử.

Kiến Anh gạt đi:

- Hề chi, trên đường phiêu lưu nhờ thế chúng ta mới học được nhiều điều.

Loài người vĩ đại thật tinh khôn và xứng đáng làm chủ muôn loài. Thà

ta dạy đi đâu gì cũng đúng. Nhưng bản tính ưa phiêu lưu của chúng ta không hạp nên chúng ta còn đi đó thôi.

Dời khu vực người ở được một quãng xa, anh em Kiến Vàng đi về hướng Đông định giang hồ tới cánh đồng rộng để hưởng mùa thu, nhưng vừa đi tới một gốc cây, anh em Kiến Vàng gặp một công dân Tí Hon đang chùng đang hì hục tha một mẩu bánh mì vụn. Chúng chưa bao giờ thấy có kẻ làm việc cực nhọc đến thế.

Kiến Anh lên tiếng:

- Nè anh bạn, ăn chi hết mẩu bánh đó mà tha cho một?

Công dân Tí Hon vừa thở vừa đáp:

- Đó là làm việc.

Kiến Em hỏi:

- Làm việc để ích chi vậy?

- Hỏi kỳ cục, có làm mới có ăn chứ!

- Vẫn biết phải làm việc mới có ăn, nhưng vừa phải thôi, để thời giờ nhàn rỗi mà đi chơi chứ.

- Lại kỳ cục nữa, gì mà đi chơi, ta sinh ra đời là để làm việc.

- R ồi ăn. Ăn r ồi lại để làm việc. Cuộc đời thật... lãng nhách!

Công dân Tí Hon nhắm tịt mắt sợ hãi:

-Đừng ăn nói xàm thế, Kiến Chúa mà nghe được không xứng đáng ở trong bày đâu.

Kiến Em v ồ lấy chuyện:

- Kiến Chúa nào?

Công dân Tí Hon trở mắt:

- Chứ không phải các bạn ở trong bày Kiên Nhẫn sao?

- Không. Chúng tôi là khách du lịch.

- À ra thế.

Anh em Kiến Vàng chưa kịp hỏi gì thêm nữa thì công dân Tí Hon đã vội vã cúi đầu xuống tiếp tục công việc. Hai đứa đứng ngẩn ngơ nhìn nhau và chẳng hiểu tại sao có kẻ lại phải cực nhọc đời quá thế. Kiến Chúa là ai?

Bày Kiên Nhân ra sao? Nghe lạ đấy, chúng mình thử tìm biết xem thế nào.

Kiến Anh và Kiến Em tiếp tục đi sâu vào nội địa của quốc gia Kiên Nhân, nơi nào hai đứa cũng thấy dân chúng Tí Hon cặm cù làm việc. Kìa, cả một đoàn đang lũ lượt kéo nhau đi tải đồ ăn. Và một đoàn khác đang đi ngược lại cụng râu vào nhau trao tin tức cùng chuyện trò mà anh em Kiến Vàng nghe được tựa một bài vè như sau:

Trời đã lập Thu

Vâng, trời đã lập Thu

Mỗi mùa ba tháng

Vâng, mỗi mùa ba tháng

Ba tháng làm việc

Làm việc ba tháng

Mùa Thu rồi tới mùa Đông

Vâng, mùa Thu rồi tới mùa Đông

Mỗi mùa ba tháng

Ba tháng làm việc

Một năm có bốn mùa

Vâng, một năm có bốn mùa

Mùa Xuân

Mùa Hạ

Tới mùa Thu

Bây giờ trời đã lập Thu

Mùa Thu có ba tháng

Ba tháng làm việc

Mùa Thu rồi tới mùa Đông

Vâng, mùa Thu rồi tới mùa Đông

Ta làm việc mùa Xuân

Ta làm việc mùa Hạ

Ta làm việc mùa Thu

Và, mùa Đông để ta nghỉ ngơi

Vàng, và mùa Đông để ta nghỉ ngơi.

Với từng ấy câu chuyện, dân Tí Hon vừa làm việc vừa trao đổi, nhắc nhở nhau. Hình ảnh tập thể làm việc siêng năng diễn ra trước mắt, anh em Kiến Vàng lấy làm lạ lùng.

- Đại đột chi mà làm việc nặng nhọc cho mệt xác, như ta giang hồ đây đó có sướng thân hơn không!

Chúng muốn tìm đến một công dân Tí Hon khác để hỏi han, nhưng ai nấy đều làm việc bận tối tăm mắt mũi, chẳng ai thềm chuyện trò với anh em Kiến Vàng.

- Bọn vô công rồi nghề đi chỗ khác chơi, chỗ đang làm việc.

May thay anh em Kiến Vàng gặp được một công dân Kiến gần đây, có vẻ thanh thoi lắm, chẳng thấy làm việc chi cả. A, hình như anh ta đang dựa vào ngọn cỏ ngủ thì phải.

- Ê, bạn...

Kiến Anh lấy râu đánh thức Kiến Lười dậy. Kiến Lười tức Kiến Du Đãng không bao giờ chịu làm việc, tuy ở trong bày Kiền Nhẫn nhưng không bao giờ chịu từng phục, nghe lời dạy dỗ của Kiến Chúa, Ngày ngày các công dân Tí Hon cần cù làm ăn thì Kiến Lười đi lang thang đây đó, có khi tìm bóng mát đánh một giấc ngủ, không thì đi trêu chọc và phá đám công việc của kẻ khác. Lúc đói cũng còn lười cả chuyên đi kiếm ăn, Kiến Lười thường tổ chức cướp giật mồi ngon của các công dân đi lẻ và gây lằn than cho những gia đình sống tự lập.

Vừa bị đánh thức dậy, Kiến Lười tức Kiến Du Đãng nhe ngàm ra:

- Kẻ nào dám phá giấc ngủ của ta vậy?

- Ta đây.

Kiến Anh vừa bước tới đã bị Kiến Lười hất cho một cái. Bất thần không chống đỡ kịp, Kiến Anh ngã lộn đi ba vòng. Kiến Em liền tung mình tới nhưng anh nó đã gạt đi:

- Khoan đã, ta thử nói chuyện hòa bình trước đã.

Kiến Anh làm quen:

- Này thân hữu!

Nhưng chưa dứt lời Kiến Anh đã bị Kiến Lười nhào tới định bắt tiếp một cú đá, lần này Kiến Anh đã đề phòng nên Kiến Lười đá hụt, té nhào. Sẵn cơ hội, Kiến Em “dịch” Kiến Lười tới tấp.

Kiến Lười đưa hai râu lên:

- Ta chịu thua.

Kiến Anh tiến tới bắt ...râu Kiến Lười:

- Chúng tôi không định gây sự với bạn, chỉ muốn hỏi thăm bạn đôi điếu.

- Luật giang hồ, ta bỏ qua với nhau chuyện rồi, chẳng hay anh bạn muốn hỏi điếu chi?

Kiến Anh tự giới thiệu:

- Anh em tôi là khách giang hồ chúng tôi vừa qua xứ loài người vĩ đại và định tiếp tục gót lãng du tới cánh đồng phía Đông để hưởng mùa thu; nhưng ngang đây thấy dân chúng làm ăn cần cù, siêng năng quá, riêng anh bạn sao có vẻ thanh thoi thế?

Kiến Lười xoa râu vào nhau đáp:

- Cần chi làm việc cho mệt.

Kiến Em vỗ râu tán đồng:

- Đúng thế, sự làm việc không thích thú chút nào hết.

Kiến Lười gặp được bạn đồng chí hướng liền; hớn hở bày tỏ lập trường lười của hắn và chê bai những công dân ngu si:

- Họ ngu si đến độ hết sức, tối ngày chỉ biết cúi đầu làm việc.

- Tôi có nghe nói tới Kiến Chúa, chẳng hay Kiến Chúa ra sao?

- Thật là không rõ, Kiến Lười giang hai râu ra, một tên bạo chúa khủng khiếp. Chính Kiến Chúa đã đi đầu khiến một bầy dân tôi mọi hàng ngày đi kiểm thực phẩm về chất đầy kho cho kiến Chúa ăn.

- Ghê thế cơ à, chắc là Kiến Chúa phải ăn khỏe lắm nhỉ.

- Còn phải nói, cái kho chứa lương thực vĩ đại của bầy Kiến Nhẫn có mà ăn cả đời cũng chưa hết, Kiến Chúa bắt dân chúng làm việc vất vả cực nhọc thế để nuôi mình. Một tên bạo chúa khủng khiếp không sai.

Hình ảnh Kiến Chúa được tên Kiến Lười vẽ vờn tô điểm trở thành một tên bạo chúa khủng khiếp trong trí tưởng của anh em Kiến Vàng. Óc tò mò của hai đứa muốn biết mặt mũi Kiến Chúa ra sao mà dân chúng Tí Hon lại khiếp sợ phục tùng đến thế. Kiến Anh thắc mắc:

- Tại sao dân chúng ã ãng ão thế lại không hợp lực lại mà tiêu diệt bạo chúa Kiến ã?

- Thế mới hèn nhất chứ, Tôi nói cho các bạn biết, Kiến Lười tức Kiến Du ãng ba hoa, mấy năm nay tôi cô ãn ở xó xỉnh này cũng chỉ vì không muốn lẫn lộn với ãm dân chúng mọi rợ ấy. Tôi ãng tính làm cách mạng ãy các bạn ạ.

- Cách mạng à, Kiến Em sáng mắt lên, có ãnh nhau phải không?

Kiến Anh ra chỉ ãu suy nghĩ hơn, hay là nó vừa ôn lại những bài học về cách tổ chức một quốc gia mà có lần thầy Mỗi Già ã dạy. Kiến Anh ãề nghị với Kiến Lười:

- Bạn ãn chúng tôi tới xem mặt Kiến Chúa ãược không?

Kiến Lười quắc mắt:

- Chi vậy?

- ãể tôi ãiến ngài.

- ãừng nói rõn, gặp ãược Kiến Chúa không phải là chuyện t ãm thường ãâu. Nhưng mà bạn gặp mặt Kiến Chúa ãể làm gì?

- Tôi muốn hỏi Kiến Chúa rằng, tại sao lại bắt dân chúng làm việc cực khổ vậy?

Kiến Lười cười to:

- Bạn thật ngây thơ, Kiến Chúa sẽ bỏ tù bạn mười kiếp.

- Tôi không tin.

Kiến Lười phĩa chuyện:

- Thoạt tiên chính tôi cũng không tin chuyện ãó, nhưng ãến khi biết ãược cả h ãn xương khô thì bất m ãn cũng ãã muộn.

Kiến Lười thở ãài yếm thế:

- Tôi chán cái xã hội cơ cực, suốt ngày chỉ làm việc như thế này. Bạn

biết tôi đang làm gì dưới gốc cỏ khô này không?

- Không.

- Từ khi tôi hiểu được sự đời xấu xa đáng chán như thế, tôi bỏ đi tìm một nơi tĩnh mịch như thế này để tu thân!

Kiến Anh, sau vài phút chuyện trò với một công dân Kiên Nhẫn, nó biết rằng anh ta chỉ là một thứ lười biếng, ba hoa, cộng thêm với cái ngang ngược hạng bét, ngớ ngẩn, ăn nói chẳng đâu vào đâu: Thấy anh em Kiến Vàng không nói gì, Kiến Lười ba hoa thêm:

- Xa thế tục, ta tĩnh tâm để cầu nguyện cho hòa bình sớm trở lại, dân chúng an lạc, thái bình, thịnh vượng.

Ngán ngẩm cái anh chàng dở khùng, dở khôn, lười biếng, anh em Kiến Vàng dõng dạc nói:

- Ta thử nhập bọn trong đám dân chúng đang làm việc kia xem. Làm việc coi bộ mệt lắm đấy, nhưng sống tập thể cũng có vẻ vui vui.

Anh em Kiến Vàng đi lẫn vào với các công dân tí hon của bầy Kiên Nhẫn, chúng cũng chuyện trò, đọc khẩu lệnh và trao đổi tin tức cùng làm việc như các Kiến khác.

Trời đã lập Thu. Vâng, trời đã lập Thu. Mùa Thu có ba tháng. Ba tháng làm việc. Mùa Thu rồi tới mùa Đông. Mùa Đông có ba tháng. Ba tháng làm việc. Ta làm việc mùa Xuân, ta làm việc mùa Hạ, ta làm việc mùa Thu, để rồi mùa Đông ta nghỉ ngơi...

Anh em Kiến Vàng ề cỡ khênh một hạt gạo to lớn cùng với ba công dân tí hon khác. Thực ra đây không phải là công việc đi kiếm thực phẩm về kho tích trữ, mà chỉ là một cuộc di chuyển thực phẩm từ kho này tới kho khác. Vì theo các Kiến thiên văn, tức Kiến Quan, tức Kiến Đực, là một giai cấp quý tộc, thiếu số được ưu đãi sống bên cạnh Kiến Chúa để trước là hâu hạ, sau là giúp Kiến Chúa trong việc lãnh đạo quốc gia Kiên Nhẫn. Theo các Kiến cổ văn thiên văn này thì nội trong tuần ít nữa sẽ có một trận phong ba bão táp, mưa ròng rã mấy ngày liền và ngập lụt khắp nơi. Bởi thế nên các lương thực hiện đang chứa trong kho có thể sẽ bị hư thối hoặc trôi đi. Kiến

Chúa ra lệnh phải lập tức dời các lương thực ấy tới một kho khác, kho này ở một khu đất cao hơn và phải mất nửa ngày đường cách kho cũ, mới được các Kiến Công Binh ra công đào mấy bữa nay!

Nhờ đi làm dân công được vài tuần anh em Kiến Vàng đã học hỏi, thành thạo được các đường lối trong quốc gia Kiên Nhẫn với các lối quanh co dẫn tới kho lương thực vĩ đại. Nhưng mục đích chính của anh em Kiến Vàng không phải chỉ để tìm hiểu bày Kiên Nhẫn tổ chức ra sao, mà chúng còn có ý định táo bạo là làm sao gặp được Kiến Chúa, tức quốc vương của quốc gia Kiên Nhẫn.

Kiến Anh hỏi thăm một lính gác cửa kho:

- Anh làm ơn chỉ cho chúng tôi biết muốn gặp Quốc Vương phải đi lối nào?.

Kiến gác cửa kho trừng mắt:

- Chúng bay muốn giỡn mặt hả?

Kiến Anh thản nhiên đáp:

- Không, chúng tôi hỏi thật.

Nhưng Kiến gác cửa kho không thêm để ý tới lời thành thật của anh em Kiến Vàng, anh ta nạt:

- Thằng khùng, đi chỗ khác chơi.

Bu ồn tình anh em Kiến Vàng lang thang đi khắp nơi trong hang, nơi nào chúng cũng thấy tổ chức ngăn nắp, thứ tự và canh gác cẩn mật. Chúng lại hỏi thăm một lính gác khác, lần này là một lính gác cửa của Dinh Quốc Vương. Tên gác cửa dữ dằn định tấn công anh em nhà Kiến Vàng, may thay chúng nhanh chân chạy kịp, không thì được một phen ồm đòn!

Thôi, tìm biết Kiến Chúa làm gì, những sự kiện vừa rồi ta cũng đủ biết là Quốc Vương của nước Kiên Nhẫn vĩ đại đến bậc nào rồi. Chỉ có mỗi điều thắc mắc, tại sao dân chúng làm ăn khổ cực đem tích trữ đầy kho lương thực như thế để làm gì. Chưa ai trả lời cho ta biết cả.

Nghĩ thế, rồi anh em Kiến Vàng bỏ quốc gia Kiên Nhẫn mà đi, tiếp tục con đường phiêu lưu của chúng.

13

Mùa thu buồn trên cánh đồng cỏ

RA TỐI NGOÀI THÀNH, ANH EM Kiến Vàng gặp Kiến Lười trở lại. Kiến Lười hỏi thăm rồi rít:

- Các bạn đã gặp được Kiến Chúa chưa, các bạn đã thuyết phục được gì chưa?

Anh em Kiến Vàng chán nản lắc đầu:

- Đường ta đi còn dài, tiếc rằng không thể ở lại bày Kiên Nhẫn để làm tròn được ý định.

Kiến Lười hỏi:

- Các bạn đi đâu?

- Giang hồ vô định

- Thú vị nhỉ, tôi cũng đang có ý định ấy, nay may mắn gặp được các bạn đồng chí hướng, ta cùng lên đường vui biết mấy.

Anh em Kiến Vàng cãi cọ nhau một hồi về cái vụ cho con nhà Kiến Lười theo.

- Em khoái con nhà này.

Nhưng Kiến Anh thì không:

- Đi chung với đứa dở khùng ấy bực cả mình.

Cuối cùng cả hai anh em cũng bằng lòng để Kiến Lười đi theo. Chúng hướng về cánh đồng rộng phía Đông, tiếp tục quãng đường dài vô định.

Cánh đồng vào mùa thu từ lâu, hoa cỏ đua nhau nở và kết hạt. Những cơn gió lộng lộng soái mình bước những bước dài trên cánh đồng rộng tung tăng. Mùa này là mùa sinh nở của họ hàng nhà Cào Cào, Châu Châu và Chuồn Chuồn. Cũng là mùa lột mình biến thái của họ hàng nhà Bò Ngựa, Bướm Vàng. Mùa thu, nắng dịu dịu và bầu trời thanh bình, mát mẻ.

Mùa lý tưởng cho những kẻ rong chơi và khởi hứng cho siết bao những dòng thơ văn mơn mọng.

Cả ba kẻ nhàn du suốt một tuần lễ trong cánh đồng cỏ rộng, chúng ngêu ngao hát và có khi làm thơ nữa chứ. Ôi chao là mùa thu. Chúng chỉ ăn những hoa cỏ khô rơi rắc khắp đó đây và uống các giọt sương đọng trên những ngọn cây buổi sáng. Cuộc đời của những kẻ nhàn du, rày đây mai đó như thế sao lại không ham, hỡi các công dân tí hon, có chi lại ham làm việc tối tăm mặt mũi để kiếm thực phẩm chứa đầy vào kho cho một xác?

Kiến Anh: Đường còn dài, ta còn đi, đi cho mòn cụt hết cả các chân, đi cho dài bằng suốt cả đời ta. Đi cho biết đó biết đây, ở nhà với mẹ biết ngày nào khôn.

Kiến Em: Ta có mộng giang hồ, đi cho tới tận cùng... vũ trụ. Ta đi để hưởng cảnh trời, để chinh phục mọi loài.

Kiến Lười: Cảnh trời đẹp thật nhưng ta phải dừng chân đây đánh một giấc ngủ ngon lành đã. Chà, giờ này mà được ngủ một giấc thì tuyệt.

Trong khi Kiến Lười mỗi chân giang hồ dừng lại ngủ thì anh em Kiến Vàng vẫn cứ tiếp tục đi, thảnh thơi chúng lại leo lên một ngọn cỏ cao để ngắm cảnh.

Kìa, một chàng chuồn chuồn kim, bốn cánh nhỏ và cái mình bé tí xiu dài ngoằng đang bay là là trên đầu anh em Kiến Vàng

- Hình như anh ta nói gì với mình.

- Đúng thế, anh ta nói tiếng ngoại quốc, tiếng của loài anh ta.

- Lạ quá, sao thầy Mối Già không dạy anh em mình mấy thứ tiếng này.

Trong chương trình học của thầy Mối Già có ghi những giờ học tiếng ngoại ngữ để giao thiệp với các loài khác đó chứ, nhưng tại anh em Kiến Vàng chưa học hết chương trình đã nổi hứng giang hồ rồi.

- Bực ghê, rõ ràng là anh Chuồn Chuồn Kim báo tin tức gì cho mình mà mình không biết đó thôi. Có thể là tin về thời tiết.

Tin tức về thời tiết, loài Kiến cũng là loài tiên đoán khá tinh tường. Chúng có thể biết trước có mưa có bão hay sắp có ngày nắng to, đại hạn.

Đúng ra về khả năng ấy loài nào cũng được trời thương yêu phú cho biết trước, nhưng dòng giống Kiến bé nhỏ được ưu đãi biết tường tận hơn. Chính các nhà cổ vấn thiên văn của Kiến Chúa bày Kiên Nhẫn cũng đã tiên đoán là sắp có mưa to, gió lớn và ngập lụt trong vài tuần nữa, nên đã có một cuộc di chuyển thực phẩm vĩ đại xảy ra. Anh em Kiến Vàng mãi rong chơi đâu hề biết gì về tin tức ấy. Chuồn Chuồn Kim, một anh chàng có khả năng đi xa và đi nhanh nhờ đôi cánh của anh, nên đã nhận lãnh nhiệm vụ trao đổi tin tức cho các sinh vật nhỏ ở khắp vùng. Chẳng hạn tin ở bờ hồ đằng kia có cuộc cãi vã nhau giữa họ hàng nhà Trê và nhà Cóc về vụ các con của họ đi lạc mất. Hay tin có đại chiến xảy ra giữa loài cào cào và châu chấu ở vườn dứa. (Thuở Dế Mèn phiêu lưu, Chuồn Chuồn Kim cũng có khối chuyện để kể). Anh ta là kẻ mang tin, một ký giả mang nhiều chuyện tới cho mọi loài.

Đi đâu mà Chuồn Chuồn Kim muốn báo cho anh em Kiến Vàng hay là, trời sắp mưa to gió lớn sinh ngập lụt rồi đấy, cứ mãi rong chơi mãi vậy, không lo gì chỗ ẩn nấp sao. Nhưng anh em Kiến Vàng không hiểu và đã chẳng biết đi đâu gì sắp xảy ra.

Quãng đường phiêu lưu đang đẹp thì bỗng một ngày trời chuyển đông, mưa to gió lớn kéo đến làm u ám mất cả bầu trời của anh em Kiến Vàng.

- Nguy mất rồi anh ơi.

Anh em Kiến Vàng rúc chặt vào một gốc cỏ. Nhưng được vài phút thì gốc cỏ ngập và cả hai lại phải dắt díu nhau lên nép chặt lấy ngọn cỏ. Thằng Kiến Em ôm lấy anh rên hừ hừ.

- Lạnh quá anh ơi!

Cơn mưa kéo dài ba bốn ngày liền khiến nước từ con sông gần cánh đồng tràn ngập và dâng cao, dâng cao lên mãi, ngập mặt đất rồi vượt các ngọn cỏ. Sự thể anh em Kiến Vàng thật tang thương nguy ngập, sau khi ngọn cỏ cũng chẳng còn là điểm cuối cùng để trú thân, cả hai may thay bám được một chiếc lá khô, chúng lênh đênh mất hơn một ngày trên mặt nước. Đến ngày thứ hai chúng trôi dạt tới một thân cây lớn, và anh em đã ẩn náu

trên ngọn cây cao ấy trong thời gian mặt đất bị ngập lụt!

- Anh ơi, em chết mất.

Hai anh em ôm cứng lấy nhau rúc vào trong một hốc nứt nẻ của cây. Sang tới ngày thứ ba thì trời mưa bão tạnh, nhưng mặt đất vẫn còn ngập nước, nên cả hai không dời được khỏi thân cây.

- Nơi đâu cũng là đất sống, ta phải cố gắng tìm ra thứ gì ăn ngay ở trên cây này để cố đợi đến ngày nước bỏ mặt đất.

Khi đói ăn cái gì cũng được, dù là vỏ cây ăn chát cả miệng, c ần cào ruột gan, anh em Kiến Vàng cũng phải cố nhét vào bụng cho đỡ đói. Mất hai ngày như vậy, sang đến ngày thứ năm thì con nước kéo nhau rút về sông hồ hết cả, anh em mừng rỡ dắt díu nhau xuống đất.

Thảm thương cho số phận của Kiến Lười, xác hắt trôi dạt ngay bên dưới gốc cây mà anh em Kiến Vàng vừa nấu thân.

Kiến Em thương tiếc Kiến Lười:

- Bạn ơi, vì sao nên nông nổi này!

Kiến Anh vuốt râu:

- Chắc cũng tại hắt ngủ quên trời đất hay tại hắt lười đến nỗi không thèm đi kiếm lấy chỗ trốn nước.

Anh em Kiến Vàng búi ngủi khênh xác bạn hữu, dù chỉ trong một thời ngắn ngủi, chúng đào một cái hố và vùi xác Kiến Lười xuống đó. Vĩnh biệt Kiến Lười, đất rộng và thực phẩm luôn còn là kho vô tận, nhưng đâu dành phần nào cho kẻ lười biếng!

Anh em Kiến Vàng tiếp tục quãng đường thênh thang của mình. Gần một tuần lễ đói khát, chúng yếu ớt hắt đi, làm con đường phiêu lưu tối tăm chả còn thấy gì là đẹp.

- Phải chăng chân ta đã mỏi và đời chẳng còn gì là thú vị?

- Không nhẽ mới chỉ có thế, chưa đầy một tuần lễ đói khát rét mướt mà lòng ta đã nản, chí ta đã tan nát. Lần trước ta đã trải qua một phen tưởng như chết được, nhưng rồi cũng qua đi và đời vẫn tươi đẹp như thường. Cánh đ ồng sau khi con nước bỏ về sông hồ thì các ngọn cỏ ngã bệnh, r ầu

nát trông buồn thảm vô cùng. Anh em Kiến Vàng vừa đi vừa run rẩy, nép chặt bên nhau trong những cơn gió tàn thu ảm đạm. Hình ảnh một Kiến Lười chết vất vưởng bên đường đã ám ảnh anh em Kiến Vàng không ít. *Bố mẹ ơi, chẳng may chúng con bỏ xác giữa quãng đường phiêu lưu giang hồ này mà chẳng về thăm bố mẹ được như chúng con đã hứa, thì quả thật chúng con đã bất hiếu với bố mẹ nhiều. Chúng con ra đi nào ngờ trên đường đời lại lắm cực khổ đến thế này.*

Kiến Anh sụt sịt khóc, chẳng phải nó tủi thân, khổ sở gì, mà nó khóc thương nhớ bố mẹ. Không biết giờ này bố mẹ chúng ở nhà ra sao, có khỏe, vất vưởng như anh em nó đang dở sống dở chết trên cánh đồng cỏ úớt này.

- Nè, hai chú nhỏ, đi đâu mà ướt át rét mướt thế?

Anh em Kiến Vàng đang đi bỗng giật mình quay lại. Trong một cửa hang gần đó chúng thấy hai cái râu của một vị lão thành đưa ra. Anh em Kiến Vàng lễ phép cúi đầu chào:

- Thưa cụ, cụ gọi chúng con?

- Lại gần đây hai đứa, Kiến Lão trong hang vẫy râu gọi, đi đâu mà trông như đói ăn vậy.

Kiến Anh Kiến Em run lẩy bẩy bước tới gần cửa hang. Kiến Anh nhìn Kiến Em, Kiến Em nhìn Kiến Anh, cả hai gục đầu xuống trước mặt Kiến Lão

- Thưa cụ, Kiến Anh rụt rè thưa, chúng con đang đói lắm.

Nhìn kỹ anh em Kiến Vàng, Kiến Lão gật gù kết luận:

- Trẻ mồ côi không nhà hở? Được rồi, vào đây ta cho ăn và có công việc cho tụi bay.

Anh em Kiến Vàng được ăn một bữa no nê. Ăn xong chúng khỏe hẳn người, tỉnh táo và thấy yêu đời hẳn lại. Kiến Lão gọi hai đứa tới hất hàm hỏi:

- Hai đứa là anh em hả?

- Thưa vâng.

- Trông khỏe mạnh lắm, biết múa võ không?

Kiến Em nhanh nhẩu:

- Gì chứ cái đó thì hai anh em cháu “đẽ” một cây.

Anh em Kiến Vàng được ăn no đưa nhau ra múa võ, đấm đá nhau rất hăng hái trước mặt Kiến Lão. Kiến Lão xoa hai râu vào nhau:

- Trông cũng tạm tạm. Được rồi, kể từ nay ta nuôi anh em chúng bay ở đây, ăn no chỉ có việc đứng gác cửa. Mùa Đông sắp tới rồi, cái mùa khốn khổ sinh ra nhiều quân cướp bóc. Chúng bay có bốn phận làm võ sĩ canh chừng cái nhà này.

14

Rồi mùa Đông tới

LOÀI DƠI MỖI CÁNH NGÁP DÀI nói chuyện với nhau: Sao ta buồn ngủ quá. Rồi mùa Đông tới. Bầy Ong đã dặn dò nhau: Xem lại các kho mật. Rồi mùa Đông tới. Các công dân Kiến trao tin tức cho nhau: Ta làm việc mùa Xuân, mùa Hạ, mùa Thu. Rồi mùa Đông tới.

Mùa Đông là một đám mây đen xấu xí trôi về làm buồn bã bầu trời. Loài Dơi rủ nhau về hang động ngủ một giấc ngủ dài cho hết mùa Đông. Bầy Ong đóng các cửa thành và bắt đầu ăn các mật dự trữ.

Loài Kiến thôi kiếm ăn và nghỉ ngơi trong các kho đã đầy ắp thực phẩm.

Đó là mùa Đông. Anh em Kiến Vàng được Kiến Lão nuôi ăn và giao cho công việc làm võ sĩ gác cửa để canh chừng có kẻ trộm tới. Mùa Đông rét mướt, thực phẩm khan hiếm, các Kiến quanh năm lười lĩnh rong chơi không biết dành dụm tích trữ cho mùa Đông thường là kẻ chết đói trước nhất. Mùa Đông sinh ra những cao bồi du đảng, trộm cắp khắp nơi, vì thế nhà nào không có trai tráng khoẻ mạnh thường là phải thuê võ sĩ gác cửa. Anh em Kiến Vàng là võ sĩ không đai, tự nhiên thành. Tuy nhiên chúng cũng tỏ ra rất chiến: Có lần một Kiến ăn trộm tới và bị chúng đánh cho một phen chí tử, lết đi không nổi. Gặp một mùa Đông lần than nên trộm cướp hơi đông, anh em Kiến Vàng cũng khá vất vả với nhiệm vụ, có lần cả hai bị kẻ trộm đánh cho sưng mặt mày nhưng vẫn cố giữ được cửa khỏi bị phá. Cuộc sống kẻ là có thể tiếp tục êm trôi được mãi, nhưng xó nhà đâu phải là chí hướng của anh em Kiến Vàng.

Kiến Em không bằng lòng:

- Anh à, chúng mình ở đây đã cả tháng, chẳng nhẽ ta cứ chôn chân mãi

trong cái hang chật hẹp thế này ư?

- Anh cũng nghĩ thế, nhưng chưa biết tính sao. Mùa Đông đâu phải mùa dành cho chúng ta.

- Ổi là là, thân nam nhi đi đã bạc phớ râu mà còn run sợ bước ra đường. Đường là bạn, đất là nhà. Ta phải đi, dù là mùa Đông, mùa Đông không là cái thá gì mà dám chắn bước đường phiêu lưu của ta.

Giã từ cái hang chật hẹp của Kiến Lão, anh em Kiến Vàng lại tiếp tục quãng đường giang hồ phiêu lưu của mình. Tuổi trẻ còn đầy trong mạch máu, chúng cứ nghĩ chẳng có gì cản nổi bước đi, dù là mùa Đông, một mùa ghê gớm đối với các dân tộc tí hon. Hai anh em hăng hái băng qua cánh đồng:

- Chúng ta băng qua cánh đồng này.
- Rồi tới một con sông.
- Chúng ta vượt con sông.
- Vượt con sông rồi không biết tới đâu nhỉ?
- Ồ, vui thích quá, cái gì sắp tới mà mình không hề biết.
- Có thể nào lại là một thiên đường đầy ắp đồ ăn.

Anh em Kiến Vàng vừa đi vừa chuyện trò với nhau, đó là những ngày đầu, khi chúng vừa rời hang của Kiến Lão bụng còn no. Sang đến những ngày sau thì chúng bắt đầu thấy đói. Như những ngày còn là mùa Hạ hay mùa Thu thì việc kiếm ăn tương đối dễ dàng, anh em Kiến Vàng có thể vừa đi vừa kiếm ăn. Nhưng mùa Đông thực phẩm khan hiếm, thêm nữa trời lạnh cóng buốt, các hoạt động khắp nơi hầu như ngừng lại, anh em Kiến Vàng kiếm ăn quả là chật vật. Cả tuần lễ liên chúng không có lấy một chút gì để ăn.

Tại sao lại là mùa Đông? Mùa Đông có nghĩa là gì hay là một cái bụng đói trống rỗng. Anh em Kiến Vàng bí xị cái mặt nhìn nhau than thở

- Anh ạ, có lẽ nào trái đất này đã cạn hết thực phẩm, sao ta đi hoài mà chả kiếm được gì ăn.

- Chúng ta đến chết đói mất.

- Hay ta trở lại hang Kiến Lão để xin chân gác cửa như trước.

- Muộn rồi vì chúng ta đi đã quá xa, chưa trở lại kịp thì chúng ta đã chết đói giữa đường.

Đi không nổi, anh em Kiến Vàng cũng cố lết đi. Khi vừa lết tới cửa hang của một Kiến Đại Phú thì liền bị đám võ sĩ của nhà này nện cho một trận như tử.

Đại Phú ra lệnh:

- Lôi chúng vào đây cho ta.

Anh em Kiến Vàng bị đám võ sĩ canh cửa đánh bất tỉnh và lôi vào trình diện chủ:

- Thừa Đại Phú, chúng thuộc dòng giống da vàng.

Kiến Đại Phú giận dữ:

- Da Vàng à, thật là nhục nhã cho ta!

Anh em Kiến Vàng được đám gia nhân của Kiến Đại Phú cho ăn và tĩnh dưỡng khoẻ mạnh trở lại.

Kiến Đại Phú hất hàm hỏi Kiến Anh:

- Chúng bay là quân ăn cắp lành nghề phải không?

Kiến Anh chưa kịp đáp thì Kiến Đại Phú đã dùng dùng nổi giận:

- Quân mất dạy, vô giáo dục, chúng bay không xứng đáng mang dòng máu da vàng.

Rồi ông mở sách sử ký, giáo dục:

- Cha ông chúng ta từ trước tới nay vẫn nổi tiếng là siêng năng, chăm chỉ. Dân chúng ta bao giờ cũng dư thừa thức ăn, không bao giờ đói khát đến nỗi phải đi ăn cắp ăn trộm của ai. Chúng bay quả là những đứa vô giáo dục!

Nói một hơi, Kiến Đại Phú hất hàm hỏi:

- Chúng bay từ đâu tới?

Kiến Anh lễ phép thưa:

- Chúng cháu từ miền Tây.

- Miền Tây, chúng bay có ai dạy dỗ không?

- Dạ có, chúng cháu học thầy Mối Già.

- Mối Già thông thái, tiến sĩ giáo khoa của dân tộc tí hon, chúng bay quả là có phúc mới được Mối Già dạy dỗ, cứ sao chúng bay lại nên nông nổi này?

Anh em Kiến Vàng nhìn nhau luống cuống chưa biết tỏ bày đầu đuôi có sự ra sao thì cơn nóng của Kiến Đại Phú từ đâu lại đổ về Kiến Đại Phú giận dữ:

- Học hành như chúng bay thật phí cơm phí của, tối ngày lêu lổng, lớn lên chỉ là quân ăn cắp không hơn. Làm sao mà ta giận quá đi mất, không ngờ dòng giống da vàng ta lại có kẻ đốn mạt như chúng bay.

Một lát, khi Kiến Đại Phú đã nhớ lại được sách vở, ông lật một trang Quốc văn Giáo khoa thư của loài Kiến ra ôn lại cho anh em Kiến Vàng:

- Ta là dân tộc tí hon, ta mang dòng máu da vàng, ta phải làm việc chăm chỉ. Sáng ta dậy trước mặt trời và tối ta ngủ sau mặt trời. Ta làm việc không ham nghỉ ngơi, không quản mưa nắng, cực nhọc. Ta làm việc suốt mùa Xuân, suốt mùa Hạ, suốt mùa Thu, để tích trữ thực phẩm trong kho dành dụm cho mùa Đông.

Lời giảng dạy của Kiến Đại Phú và những quãng đường rét mướt đói khát đã là bài học thấm thía cho anh em Kiến Vàng. Hình ảnh các công dân tí hon chăm chỉ làm việc dưới nắng thiêu đốt cực nhọc bây giờ chúng đã thấu hiểu. Đời sống là phải làm việc như thế. Kẻ nào có qua cơn đói khát mới biết ham làm việc, chăm chỉ và không lãng phí thời giờ. Anh em Kiến Vàng ăn năn hối hận và khóc sụt sùi. Bởi ta đã không có phần để dành khi túng thiếu. Suốt những ngày qua ta đã bỏ thời giờ cho công việc giang hồ lãng nhách.

Anh em Kiến Vàng kể lễ chuyến phiêu lưu vừa qua của mình cho Kiến Đại Phú nghe, ông ta có vẻ khoái chí:

- Thì ra bọn trẻ bây giờ chỉ ham giang hồ đây đó chứ không thích làm ăn chi cả.

Kiến Đại Phú vuốt râu gật gù:

- Kẽ ra cũng thú đấy, tiếc một điếu là hiện nay ta đã già, chân đã mỏi nên không thể đi xa như bọn trẻ được, Ta chỉ còn một cái thú duy nhất là nằm nhà vuốt râu.

Và suốt thời gian còn lại của mùa Đông, anh em Kiến Vàng trú ngụ ở hang Kiến Đại Phú, được nuôi ăn đầy đủ và có bốn phận cung phụng “cái thú duy nhất” nghĩa là anh em Kiến Vàng làm cái công việc vuốt râu cho Kiến Đại Phú, mỗi đứa vuốt một râu. Đó cũng là công việc, vì có làm mới có ăn. Anh em Kiến Vàng không dám tính chuyện bỏ hang mà ra đi như ngày còn làm võ sĩ thuê cho Kiến Lão nữa. Khi mùa Đông hãy còn đầy cơ cực và đầy đe dọa chết chóc ở ngoài cửa hang lạnh lẽo kia, thì hành trang giang hồ, xin lỗi các anh hùng tí hon, hãy xếp lại một xó.

15 Dự hội chợ mùa Xuân

KHI MÙA ĐÔNG ĐÃ TÀN, TÀN theo những ngày tháng buốt giá, anh em Kiến Vàng từ biệt hang Kiến Đại Phú ra đi.

- Chúng cháu cúi đầu cảm ơn cụ đã nuôi sống chúng cháu trong những ngày mùa Đông rét mướt vừa qua, ơn sống chết này trong đời chúng cháu không bao giờ dám quên. Bây giờ chúng cháu xin phép cụ phải ra đi, vì Trời đã trót sinh mạng dòng máu phiêu lưu nên chúng cháu còn nặng nợ giang hồ.

Kiến Đại Phú trong những ngày mùa Đông được hai đứa trẻ vuốt râu và kể chuyện phiêu lưu lý thú nên cũng bắt đầu ham đi đó đi đây, nhưng:

- Ta đã quá già nua để còn được đi như các cháu, dù ta vẫn thèm lắm. Có đi đâu ta khuyên các cháu là phải biết sống với tuổi trẻ của mình, đừng để phí phạm thì giờ lãng nhách mà sau hối hận.

Kiến Đại Phú cho các Kiến Hầu mang theo thực phẩm cho anh em Kiến Vàng nhưng chúng từ chối, những kẻ giang hồ đường là bạn, đất là nhà, khắp nơi là họ hàng, không cần mang theo chi cả. Anh em Kiến Vàng hẹn:

- Thỉnh thoảng chúng cháu sẽ dừng bước giang hồ, ghé qua nghỉ chân ở hang cụ và vuốt râu kể chuyện phiêu lưu cho cụ nghe, nếu cụ cho phép.

- Rồi mùa Đông nào đó nếu không có nơi nương tựa, cứ ghé qua đây ta sẽ có dư thừa cho các cháu ăn!

Dời hang Kiến Đại Phú, trời vừa chớm mùa Xuân. Còn một chút lạnh vương lại của bước chân mùa Đông nhưng bầu trời đã trong sáng và ấm áp hơn nhiều. Khắp nơi cây cỏ xanh tươi, nảy lộc non và hoa muôn sắc đua nhau nở. Suốt mùa Đông bó cẳng trong hang Kiến Đại Phú làm công việc vuốt râu lãng nhách để độ nhật, nay mới được ra ngoài, anh em Kiến Vàng

thấy trời đất đẹp làm sao. Chúng vừa đi vừa cất tiếng hát vang trời, y như niền vui mà ngày nào chúng dời khỏi nhà, trong những bước đầu phiêu lưu Trên đường đi, qua một gốc cây, anh em Kiến Vàng chợt thấy có một đám đông ồn ào. Hình như có hội chợ. Tò mò anh em Kiến Vàng bước tới, quả thật là có hội chợ.

Hàng năm cứ vào buổi đầu Xuân trời đẹp, bác Cắc Kè trú ngụ trên cây Bằng Lăng già nua, tổ chức Hội Chợ mời tất cả những sinh vật nhỏ bé tới dự. Họ hàng nhà Bộ Muồm, Bộ Ngựa, Châu Chấu, Cào Cào, Bộ Rầy, Ốc Sên, Nhện Vườn, Cánh Cam, Dế Than, Dế Trũi, Xén Tóc, Kiến Đen, Kiến Bộ Dọt, Kiến Vổng lại có cả những họ hàng nhà Bướm Vàng, Chuồn Chuồn, Tò Vò, Ong độc thân, họ hàng nhà Cóc, Ếnh Ương, Ếch, Nhái từ bờ hồ cũng tới tham dự đông đảo.

- Vui quá sá, anh em mình ghé đây chơi.

Cảnh Hội Chợ tưng bừng náo nhiệt, chỗ này tổ chức đấu võ, chỗ kia tổ chức văn nghệ ca hát, chỗ khác lại tổ chức trình diễn thời trang mùa Xuân, thật là hấp dẫn và vui vẻ.

Đây là khu võ đài, hai dũng sĩ Bộ Ngựa với hai cây kiếm dài thượng đài chào khán giả. Tiếng vỗ chân vỗ râu vang dậy. Lão Sên làm trọng tài đứng ra giới thiệu:

- Kính thưa quý vị, sau đây hai dũng sĩ Bộ Ngựa khét tiếng sẽ cống hiến quý vị những đường kiếm tuyệt vời đã làm nghiêng ngả bao nhiêu cây cối.

Hai dũng sĩ Bộ Ngựa bước tới bắt râu nhau trước khi tuốt kiếm giao đấu, và tiếng vỗ chân vỗ râu của khán giả luôn luồn vang dậy cổ võ, Quả là những đường kiếm tuyệt vời, hai dũng sĩ Bộ Ngựa hăng hái biểu diễn làm say sưa cả võ trường nín lặng theo dõi. Lão Sên trọng tài, nhờ có áo giáp kiên cố nên đứng giữa võ đài chấm điểm mà không sợ kiếm của các dũng sĩ có thể làm bị thương. Thịnh thoảng cũng vì cái áo giáp ấy mà lưỡi kiếm của dũng sĩ đâm sâu, đau điếng. Suốt hiệp đầu bất phân thắng bại, nhưng đến hiệp nhì sôi nổi hơn, Kiếm của một dũng sĩ bị kiếm của dũng sĩ đối thủ chém một cái gãy tách ra làm đôi. Thế là trận đấu kiếm của hai dũng sĩ Bộ

Ngựa chấm dứt. Vì trong đời của một dũng sĩ, gươm chỉ dự đấu một lần, thua một lần là bị loại ra khỏi võ đài trọn đời.

Dứt trận đấu kiếm của các dũng sĩ Bọ Ngựa, võ đài lại tiếp tục đấu đô vật. Hai võ sĩ đô vật là hai chàng Kiến Đen to con khỏe mạnh được vật đứt râu đẩy vào võ đài. Trọng tài bây giờ là một Kiến Vồng. Kiến Vồng chưa kịp giới thiệu thì hai võ sĩ đô vật Kiến Đen đã hăng hái nhào tới ôm sấn lấy nhau vật lộn. Khoảng nửa hiệp đầu võ trường có vẻ sôi nổi theo dõi, nhưng sau đó ai nấy đều chán nản bỏ đi, để một mình trọng tài Kiến Vồng kiên nhẫn ng ờ đợi kết quả kẻ thắng bại. Vì trận đô vật được tổ chức giữa hai võ sĩ Kiến Đen thường là kéo dài tới mấy ngày liền. Các đối thủ đánh nhau không biết mệt và chỉ buông nhau ra khi nào có một kẻ đã chết. Đi dự các trò chơi khác hay đi làm việc gì r ồi mấy ngày sau khán giả trở lại nghe tuyên bố kẻ thắng, chứ ng ờ xem hai võ sĩ ôm nhau vật lộn suốt ngày thì chả có gì là lý thú cả.

Anh em Kiến Vàng lại theo đám đông tới dự khu Trình Diễn Thời Trang Mùa Xuân.

Tham dự cuộc trình diễn thời trang này phần đông là các nàng Bướm, thôi thì quần áo xanh, vàng, đỏ, tím, hoa màu sắc sỡ đủ loại, các nàng Bướm bay qua bay lại tha thướt khoe các cánh áo độc đáo của mình, nàng nào cũng điệu bộ và nhoẻn miệng cười tình với khán giả. Các chị Chuồn Chuồn và Cào Cào cũng tham dự cuộc trình diễn này, nhưng cốt ý của Ban Giám Khảo là để làm tăng vẻ đẹp cho các cánh áo của những chị Bướm mà thôi. Cuối cùng giải nhất về cuộc thi đua trình diễn thời trang mùa Xuân được chấm cho bộ áo tuyệt vời của nàng Bướm Đuôi Én với lời khen: màu sắc hòa hợp, kiểu cách tân kỳ và nàng kiều mẫu yêu điệu. Bướm Đuôi Én đ ược thưởng một hũ mật và một cuộc du lịch dài hạn trong một vườn hoa hương sắc rộng mênh mông mà địa điểm đã được Ban Giám Khảo định trước

Dời khu Trình Diễn Thời Trang Mùa Xuân anh em Kiến Vàng tiếp tục sang khu vực khác của Hội Chợ. Khu Trình Diễn Văn Nghệ. Khu này k

như là phần chính của Hội Chợ. Cuộc trình diễn văn nghệ được chính Trưởng ban Tổ chức Hội chợ Các Kề đứng ra chủ tọa.

Cuộc trình diễn văn nghệ bắt đầu. Các Kề bước lên bục gỗ đọc diễn văn khai mạc:

- Kính thưa quý vị, hàng năm cứ vào ngày đầu Xuân, khi hoa khắp nơi tung bừng đua nở thì muôn loài chúng ta lại gác mọi bận rộn, xóa bỏ mọi hận thù dòng giống cùng quây quần nơi đây để tổ chức đón mừng chúa Xuân. Mỗi năm Xuân chỉ đến một lần, cũng là một dịp để chúng ta gần gũi, thông cảm nhau, những kẻ bé nhỏ được trời tạo dựng cho một tâm hồn yêu sống đơn sơ và chuộng thanh bình. Ước gì Trời Đất thương chúng ta mãi để ít thiên tai, hoạn nạn, đời sống của chúng ta kiếm ăn dễ dàng và sung túc hơn.

Sau khi chủ tọa Các Kề dứt lời, toàn thể khán giả đầu đứng ngay ngắn cùng đồng thanh ca bản chúc tụng Trời Đất Vô biên đáng kính. Dứt bản ca này phần trình diễn văn nghệ mới bắt đầu.

- Mở đầu chương trình văn nghệ mùa Xuân hôm nay, chúng tôi xin giới thiệu ban tam ca Ba Chàng Ếnh Ương. Kính thưa quý vị, đây tam ca Ba Chàng Ếnh ương.

Ba ca sĩ Ếnh Ương há hốc miệng ra gào thét bản “Mừng Xuân Mới Về” không lấy gì xuất sắc cho lắm, tuy nhiên là bản đầu nên tiếng vỗ chân rõ rêu còn hăng. Sau đó là các màn múa may của vũ đoàn Bướm Vàng, múa lân, đánh trống của chàng Bồ Cúi. Riêng chàng Cóc lên ca bản “*Con cóc là cậu ông trời, đưa nào đánh nó thì trời đánh cho*” được khán giả hoan nghênh nhiệt liệt.

- Kính thưa quý vị, để tiếp tục chương trình chúng tôi xin giới thiệu nữ ca sĩ Nhện Vàng,...

Nữ ca Nhện Vàng đứng bên xướng ngôn viên Các Kề cười toe toét miệng. Nàng ca bản “*Tò Vò mà nuôi con Nhện, đến khi nó lớn nó bỏ nó đi, Tò vò ngồi khóc tỉ tỉ ti.. Nhện ơi Nhện hỡi Nhện đi đường nào...*”

Không ngờ bài hát ấy làm chú Tò Vò ở dưới đám khán giả chạm tự ái,

chàng ta li ền xung phong lên sân khấu ngâm thơ bài “*Hôm nay ra đứng bờ ao, Trông cá cá lặn, trông sao sao mờ, Buồn trông con Nhện giăng tơ. Nhện ơi Nhện hỡi Nhện chờ... kết ai...*” Thơ nhạc giao duyên giữa chị Nhện và chàng Tò Vò xuýt trở thành ầu đả, may mắn Cắc Kè can kịp không thì có kẻ văng mạng ngay trên sân khấu. Tiếp theo là các màn ảo thuật của ảo thuật gia Cào Cào biểu diễn bò ngựa và đi bằng hai râu, màn độc tấu miệng của nhạc sĩ Châu Châu. Riêng anh em Kiến Vàng thấy thiên hạ được vỗ tay cũng bèn trèo lên sân khấu ca bản “*Con Kiến Đen nó nằm trên hòn đá đen, một đêm tối đen nhưng Trời vẫn nhìn thấy nó. Vì Ngài trông biết tỏ tường, Dù trong tâm tư, dù trong đêm tối, trên đời không ai giấu được Ngài*”. Khán giả hoan nghênh hô “bít” r ền, anh em Kiến Vàng bèn thay phiên nhau kể chuyện phiêu lưu, cũng được toàn thể Hội Chợ tán thưởng nhiệt liệt.

- Để kết thúc chương trình, chúng tôi xin giới thiệu ca sĩ tài danh Dế Mèn. Kính thưa quý vị, đây tài danh Dế Mèn...

Tiếng ca Dế Mèn cất lên chế ngự cả Hội Chợ, toàn thể khán giả lặng thình để từng hơi thở nhẹ của Dế Mèn rót vào tai, đê mê, ai oán... Sự xuất hiện của Dế Mèn làm tăng thêm phần thích thú của Hội Chợ. Nhưng khi Dế Mèn ca xong bèn lẩn đầu mất, mặc sức cho đám khán giả phê bình, tán tụng:

- Trong đời tôi chưa từng nghe ai ca hay bằng Dế Mèn!
- Nói thế chứ, còn Ve S ầu bỏ đi đâu.

Chỉ riêng có anh em Kiến Vàng đã nhận ra Dế Mèn chính là tác giả của tập h ữ ký “*Dế Mèn phiêu lưu*” đã làm khối kẻ thích thú. Vốn mến mộ cuộc sống phiêu lưu của Dế Mèn, nên dù Hội Chợ chưa chấm dứt, anh em Kiến Vàng cũng tức tốc lên đường tìm kiếm Dế Mèn. Phải tìm kiếm Dế Mèn cho bằng được.

16

Gặp gỡ Dế Mèn, nói chuyện văn nghệ, anh em Kiến Vàng bỗng nhớ nhà

DẾ MÈN, SAU KHI LÀM NGÃN NGO' cả đám khán giả Hội Chợ Mùa Xuân, bèn vội vã đi tìm nơi yên tĩnh nằm nghỉ soạn thơ, soạn nhạc và có khi là viết tiếp h ồi ký. Chàng ta đã có một thuở đi phiêu lưu khắp đó đây và đã ghi lại rất lý thú trong tập h ồi ký của chàng, những trận đụng độ cùng Dế Trũi với đám Châu Châu Voi, những chuyến mạo hiểm mưu tìm hòa bình trong xứ Kiến. Anh em Kiến Vàng đã đọc hết tập h ồi ký ấy và rất khâm phục tác giả Dế Men.

- Đứng lại!

- Anh Dế Mèn, chúng tôi là bạn hữu mà.

- Cứ đứng lại, cách xa ta ba bước.

Anh em Kiến Vàng đứng lại. Kiến Em quay sang hỏi anh:

- Liệu có phải nghinh chiến không anh?

- Chắc là không, nhưng cũng phải đề phòng, vì vốn dòng giống Dế Mèn và dân tộc ta cũng không được thân thiện với nhau lắm.

Kiến Anh ngoài ba bước, ba bước của Dế Mèn, nói với Dế Mèn:

- Nếu không phiền, bạn cho phép chúng tôi tới gần nói chuyện Kiến Em có vẻ không bằng lòng, nói khế với anh:

- Sao mình lại chịu lép vế vậy?

Anh nó xuyết:

- Lịch sự mà. Phải ăn nói cho bảnh nói năng với nhà văn vụng về họ cười thối mũi ra ấy.

Kiến Em có vẻ bất c ần, hai cái râu nó đung đưa và đôi ngàm muốn hoạt động, hậm hực có vẻ không ưa vẻ phách lối đối diện mấy.

Dế Mèn bước tới một bước, nhún giọng:

- Chẳng hay các bạn muốn gì, cứ nói.

Kiến Anh cũng tiến tới:

- Chúng tôi là những kẻ ưa đi đó đây, đã từng đọc cuốn hồi ký “*Dế Mèn phiêu lưu*” của anh và rất thích. Tình cờ tôi vừa được nghe anh hát ở Hội Chợ và tìm đến anh, hỏi thăm anh vài chuyện văn nghệ.

Dế Mèn “à” mừng rỡ và bắt râu bắt chân anh em Kiến Vàng rồi rít:

- Thì ra chính các bạn hồi nãy đã lên sân khấu kể chuyện phiêu lưu, tôi tới trễ nhưng cũng còn được nghe đoạn các bạn đột nhập xứ Người vĩ đại. Các bạn thật gan dạ!

Kiến Em vênh râu lên khoe:

- Chính tôi đã tấn công một đứa trẻ, nó khóc thét lên sợ hãi!

Kiến Anh gạt lời em đi:

- Cũng chẳng có gì để huênh hoang cả đâu anh ạ. Sau đó chúng tôi đã bị một phen chí tử, tưởng bỏ xác rồi chứ.

Dế Mèn gặp bạn đồng chí hướng có vẻ tương đắc, hỏi thăm, chuyện trò rồi rít:

- Trên quãng đường phiêu lưu lắm chuyện nguy hiểm thế đó. Chính tôi và em Dế Trũi cũng xuýt nguy đến tính mạng khi lạc vào xứ Kiến.

- Tôi có đọc đoạn nhật ký anh ghi về xứ Kiến chúng tôi, tiếc là dân tộc chúng tôi đã không đối xử xứng đáng với ý định cao cả mưu tìm hòa bình của các anh. Không biết có phải vì thế mà khi ghi nhật ký, anh có vẻ... chê trách dân tộc chúng tôi sống làm như vô tổ chức, thiếu văn minh..

Dế Mèn vội ngắt lời:

- Nhật ký ghi lại cuối mỗi ngày, không khỏi lẫn lộn được anh ạ. Sau này khi viết hồi ký, tôi nhìn lại tổng quát sự việc đã xảy ra, ngẫm nghĩ lại, tôi nhận ra rằng dù biết khắp nơi, vẫn không thấy dân tộc nào sống tập thể có tổ chức như dân tộc Ong và dân Kiến các anh.

Anh em Kiến Vàng có lẽ đã tạm quên tự ái dân tộc với lời vuốt ve ấy, chúng hỏi thăm Dế Mèn:

- Công việc vận động hòa bình của các anh tới đâu rồi?

Dế Mèn ngửa mặt nhìn lên trời xanh:

- Cũng tạm gọi là hoàn tất. Cái mộng lớn lao của tôi là làm sao tất cả các dân tộc đều sống hòa bình với nhau.

- Đồng ý thế, chúng tôi rất tán đồng với anh, và Hội Chợ Mùa Xuân vừa qua chứng tỏ là các dân tộc có thể sống hòa đồng với nhau dễ dàng.

- Duy có loài người vĩ đại...

Dế Mèn còn đang ngập ngừng, Kiến Em đã nói phăng ra:

- Sao mà ta thù thế không biết nữa.

Dế Mèn nhớ lại một thời:

- Nhất là bọn trẻ con người, nó hay bắt họ hàng chúng tôi đùa nghịch, nhiều bạn bè tôi đã chết tàn nhẫn, què cẳng cụt râu mất xác cũng vì chúng. Chính tôi có lần bị chúng bắt bỏ tù trong cái hộp quẹt tối tăm, may là tôi đã thừa dịp thoát khỏi.

- Dân tộc chúng tôi thường sống chung với người và chả mấy khi được họ đối đãi tử tế. Cái đám trẻ con người ấy cũng hay vô cớ giết chúng tôi tàn nhẫn. Chúng tôi thì không, nhưng các bạn Kiến Đen tôi vẫn thường bị chúng vạt râu và cho đánh lộn với nhau để chúng xem, mà như anh biết đó, Kiến Đen hiếu chiến có chết mới buông nhau ra. Chết thật lãng nhách.

Kiến Em hăng hái đề nghị:

- Chúng tôi đã có lần diễn thuyết hô hào đứng lên chống lại loài người đòi quyền sống. Nay gặp anh khỏe mạnh hiệp lực, hẳn là sẽ có muôn loài khác theo và chúng ta sẽ lập một đạo quân hùng mạnh tiêu diệt hết sạch loài người.

Dế Mèn lắc đầu:

- Loài người vĩ đại và tinh khôn ta chẳng nên gây sự với họ làm gì, và nếu có nói chuyện hòa bình, có lẽ họ cũng chẳng bao giờ thèm nghe. Tốt hơn hết là ta đừng thèm sống gần họ. Vì số người mà biết thương yêu các sinh vật nhỏ bé như chúng ta rất ít.

Kiến Anh thấy câu chuyện hướng về phê phán loài người kỹ quá, bèn

lảng sang chuyện hỏi thăm Dế Mèn:

- Thế còn Dế Trũi, bạn anh, chẳng hay giờ này anh ta ở đâu mà chúng tôi không được gặp?

Dế Mèn vuốt râu:

- Em ta đã từ biệt ta đi lấy vợ từ ít tháng nay.

- Thật hạnh phúc, Kiến Anh hỏi, thế còn anh, anh độ rày có hay đi chu du nữa không?

- Từ ngày mẹ hiền tôi thác đi, Dế Mèn sụt sịt, mẹ tôi thác đi mà tôi không vểnh kịp để được gục bên mẹ khóc thương, tôi buồn quá. Đạo này tôi ít đi đây đó cũng chỉ vì để thời giờ ghi lại thơ ấu sống bên mẹ, tôi đã viết cả ngàn trang sách mà vẫn cảm thấy chưa đủ để ca tụng tình mẫu tử. Ôi, tình mẫu tử bao la, tuyệt vời, chữ nào viết cho cùng, lời nào tả cho siết.

Trong một phút nhớ thương mẹ già, Dế Mèn kể lể, than vãn khiến cho anh em Kiến Vàng bỗng cảm thấy nhớ nhà vô cùng.

Dế Mèn hỏi:

- Chắc các bạn ra đi đã lâu, thế nào cũng đã trở về thăm nhà một lần rồi chứ?

Kiến Anh lắc đầu:

- Chưa anh ạ.

Kiến Em hăng hái:

- Chúng tôi vẫn còn ham đi lắm.

Dế Mèn từng trải, ra vẻ thế, vì dù sao chàng ta cũng đã một thời gian hờ mơn gót chân khắp đây đó trước anh em Kiến Vàng. Dế Mèn khuyên bạn:

- Các anh còn trẻ, đường còn dài, ta đi cho hết tuổi xanh cũng được, nhưng đi lâu rồi ta cũng nên trở về thăm nhà một thời gian ngắn các anh ạ, biết đâu cha mẹ ta đã già yếu và đang mòn mỏi trông đợi ta. Đừng như tôi, đi cho thật xa, rồi khi trở về chẳng còn được nhìn thấy mẹ, tiếc thương sao cho đủ hay chỉ còn để hối hận.

Kiến Em không có vẻ màng gì tới lời khuyên của Dế Mèn, nhưng trong

mắt Kiến Anh đã đùn đầy thương nhớ, nhớ nhà, nhớ bố mẹ và nhớ thầy Mối Già. Nó là đứa trẻ có một trái tim lớn, dễ xúc động và luôn luôn dễ thương nhớ đủ mọi hình ảnh đã xa. Nỗi nhớ nhà làm nó khờ người hẳn ra, y như buổi sáng đầu tiên giẫm chân trên đất lạnh, mới bỏ xa nhà được mấy bước!

Kiến Anh quay sang nói với em:

- Anh Dế Mèn nói phải đó, chúng ta đi đã lâu, đã gọi là hơi xa, bây giờ chúng ta nên tính chuyện hời hương thăm nhà. Sao anh cảm thấy nhớ bố mẹ quá. Không biết bố mẹ giờ này ở nhà làm ăn ra sao, không biết mùa lụt lội và mùa Đông qua nhà mình có đủ ăn không. Anh e rằng...

Nói chưa dứt Kiến Anh đã òa khóc nức nở. Thấy thế Kiến Em, dù là đứa bé có trái tim không dễ gì thổn thức và lúc nào cũng nóng bốc lửa đỏ lên với những đấm đá và hơn thua, so tài với ai, bất cứ lúc nào, nhìn anh bỗng dưng chẳng phải đau đớn, khổ sở gì mà cũng khóc, nên nó cũng mũi lòng rơm rớm nước mắt.

- Chúng ta về thăm nhà một thời gian ngắn anh nhé. Em cũng thấy nhớ Kiến Nâu, Kiến Càng và bốn anh em nhà Kiến Gió. Không biết khi bọn mình đi anh em thằng Kiến Đen ở nhà có khỏi trở lại tác yêu tác quái trong lớp như trước nữa không. Nếu còn em sẽ về vãn đàu chúng nó.

Ta có đi tới đâu, đi tới bao giờ, dù là cảnh vật muôn nơi đẹp vô vàn và mỗi bước là mỗi bước thích thú thế nào đi chẳng nữa thì cũng chẳng làm sao khiến ta xóa nhòa được những hình ảnh của quê hương, nơi mà cha mẹ đã sinh ra ta và nuôi dưỡng ta lớn khôn. Nhất là nơi đó còn những đôi mắt thân yêu đang mòn mỏi trông chờ. Làm sao không khỏi vương vấn quê hương, vâng, chính quê hương có một sợi chỉ nhỏ cột vào chân chúng ta, nên dù chúng ta có đi xa muôn dặm thì đôi chân cũng có lúc thấy vướng mắc bởi sợi chỉ ấy. Và quê hương nhắc gọi chúng ta trở về thăm lại hình ảnh thuở thiếu thời.

- Như thế có phải là chân ta đã mỏi rồi sao anh?

- Không, chúng ta còn nhiều dịp, nhiều thời giờ để tiếp tục đi và đi xa

hơn nữa. Chúng ta chỉ về thăm nhà và nghỉ chân trong một thời gian ngắn thôi.

Tạm biệt Dế Mèn, anh em Kiến Vàng hẹn trên đường phiêu lưu sẽ còn nhiều dịp để gặp nhau. Dế Mèn dặn:

- Khi nào có chuyện gì hoặc nhớ đến tôi các anh nhờ nhà phóng viên Chuồn Chuồn đưa tin cho tôi biết với nhé. Vắng tin các bạn tôi sẽ mong lắm đấy.

- Vâng, chúng tôi sẽ nhớ. Có thể là sau chuyến đi xa này về, anh em tôi sẽ nghỉ ngơi một thời gian ngắn đủ để chép hồi ký, chẳng dám nào khoe khoang với ai, nhưng cũng để gọi là góp vui với anh một chút. Thằng em tôi đây, tuy thế mà văn chương chữ nghĩa cũng nhiều lắm đấy.

Kiến Em được khen khoái chí, nó nhắm tịt mắt. Kiến Anh đá vào hông nó:

- Sửa soạn lên đường hồi hương thôi.

Trên đường trở về thăm nhà, trong đầu óc hai đứa nở đầy những hình ảnh cũ.

Bố mẹ, thầy giáo, bạn bè rủ nhau đông đủ ra đón anh em Kiến Vàng tận đầu làng.

Ai này đều mừng rỡ khi thấy bóng dáng kẻ đi xa trở về

- Và chúng ta sẽ có khối chuyện để kể, anh nhỉ.

ĐÌNH TIẾN LUYỆN

(tháng 7 – 1971)